

Міністерство освіти і науки України

Державна установа
"Науково-методичний центр
вищої та фахової передвищої освіти"

ВИПУСК №5(40) травень 2023
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

АНОНС

Фокусуємо увагу на освітніх
втратах

стор. 1, 2

Черкаський державний
технологічний університет –
час для твого успіху!

стор. 1, 3

Львівський поліграфічний
фаховий коледж Української
академії друкарства – територія
навчання та інтелектуального
зростання

стор. 1, 4

Створюємо електронні освітні
ресурси разом

стор. 5-6

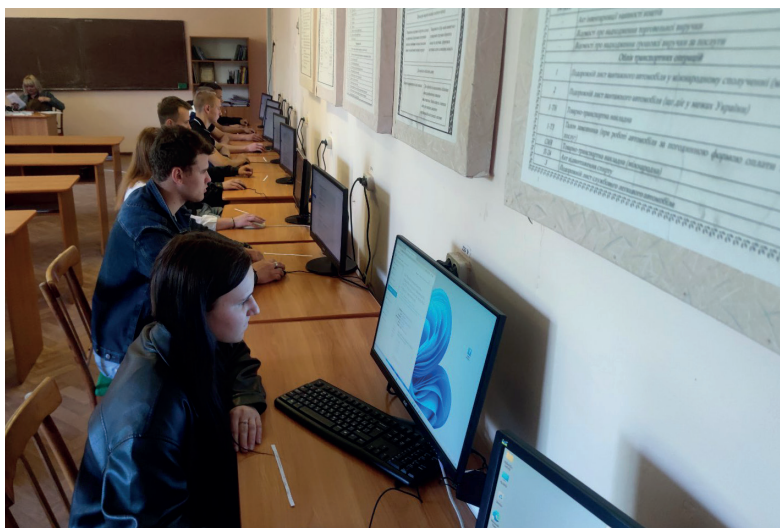
Шануємо та відзначаємо
у травні

стор. 8-13

Освітня Траєкторія

АКТУАЛЬНЕ

СТАРТУВАВ ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ ЩОДО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Державна служба якості освіти України за участі Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» у квітні п.р. розпочали підготовку та реалізацію Пілотного проєкту щодо вивчення (моніторингу) якості освіти у закладах фахової передвищої освіти відповідно до наказу 14.04.2023 № 01-10/74 «Про запровадження Пілотного проєкту щодо вивчення (моніторингу) якості освіти у закладах фахової передвищої освіти» у 2022/2023 н. р. з метою визначення освітніх втрат, спричинених пандемією COVID-19, війною російської федерації проти України (шляхом дистанційного тестування), отримання об'єктивних даних про якість фахової передвищої освіти, забезпечення органів державної влади, громадськості відповідною статистичною та аналітичною інформацією та формування щорічної доповіді про якість фахової передвищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства.

У проєкті беруть участь 4133 здобувачі освіти із 56 аграрних закладів фахової передвищої освіти. Згідно із графіком тестування <http://surl.li/hkutc> моніторинг триватиме з 12 травня по 22 червня.

продовження на стор. 2

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ – ОСЕРЕДОК ФОРМУВАННЯ ВАЖЛИВИХ АСПЕКТІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Інтерв'ю з очільником
Олегом ГРИГОРОМ,
доктором політичних
наук, професором

► Олега Олександровичу, у чому, на Вашу думку, переваги Черкаського державного технологічного університету?

Перш за все, Черкаський державний технологічний університет – єдиний технологічний заклад вищої освіти регіону, який десятиліттями упевнено підтверджує імідж стабільного університету, випускаючи висококваліфікованих фахівців з інженерних, технологічних, кібернетичних, будівельних, екологічних, фінансово-економічних та лінгвістичних спеціальностей. У березні цього року ми відзначили 63-річчя від дня заснування і продовжуємо динамічно і прогресуючи зміцнювати свої позиції у системі освіти на регіональному, всеукраїнському та міжнародному рівнях. Сьогодні ЧДТУ – це науково-освітній центр, який якісно працює за сучасними європейськими стандартами, впроваджуючи новітні технології підготовки фахівців, що в умовах сьогодення успішно конкурують як в Україні, так і за її межами.

З 2017 року Черкаський державний технологічний університет ефективно реалізує Регіональний інформаційно-просвітницько-патріотичний проєкт «Вчись, працюй, живи на Черкащині!», започаткований з метою піднесення на якісно новий рівень престижності регіональних закладів освіти та зміцнення авторитету регіональних роботодавців, аби мільйон будувала успішне майбутнє на своїй батьківщині.

продовження на стор. 3

ТУТ НАВЧАЮТЬ МИСТЕЦТВА ТВОРЕННЯ КНИГИ

Що ви знаєте про поліграфічний коледж у Львові? Наприкінці травня до Дня працівників видавництва, поліграфії та книготорговельного бізнесу є гарна нагода розповісти про нас освітянській спільноті.

Це заклад фахової передвищої освіти, в якому навчають мистецтва творення книги. Це храм нескореного духу в центрі міста Лева. Це осередок книголюбів і книгознавців. Це простір, де фахово, цікаво, творчо, демократично, людяно. Це місце, де хочеться навчатися, адже наш коледж – територія інтелектуального та особистісного розвитку майбутніх поліграфістів і видавців. І є кілька чинників, які переконують вас у цьому.

продовження на стор. 4

Понад 28 тис. здобувачів освіти отримали дозвіл для переведення на навчання за державним замовленням

Міністерство освіти і науки України завершило роботу щодо надання дозволу закладам фахової передвищої та вищої освіти на переведення дітей загиблих захисників України, учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, їхніх дітей, а також жителів особливо небезпечних територій, які зараховані до закладів фахової передвищої та вищої освіти до 2021 року.

Станом на 1 травня 2023 року за рахунок внутрішнього перерозподілу, перерозподілу місць між закладами фахової передвищої та вищої освіти, що отримують державне замовлення МОН, місць державного замовлення 2022 та 2023 року підтверджено та надано дозвіл для переведення на навчання за державним замовленням 28348 здобувачів. З них 24637 за денною формою здобуття освіти і 3711 – за заочною.

Нині повністю задоволено потреби в переведенні на місця державного замовлення за всіма ступенями та формами здобуття освіти для всіх осіб, які подали документи що підтверджують статус особи пільгової категорії до 1 березня 2023 року.

Наступний етап переведення згідно із постановою КМУ 1224 проводитиметься наприкінці осені 2023 року.

Переведення здійснюється відповідно до Порядку переведення на навчання за державним замовленням окремих категорій здобувачів фахової передвищої, вищої освіти, які зараховані до закладів фахової передвищої, вищої освіти до 2021 року включно на місця, що фінансуються за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

У Міністерстві юстиції України зареєстровано наказ МОН щодо вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти

5 травня 2023 року зареєстровано наказ Міністерства освіти і науки України № 418 «Про деякі питання нормативного забезпечення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти» від 12 квітня 2023 року.

Наказом передбачено:

- порядок організації та проведення вступних випробувань;
- вимоги до використання приміщень закладів освіти для проведення вступних випробувань.

Зареєстровано наказ про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей

12 травня 2023 року у Міністерстві юстиції України зареєстрували наказ Міністерства освіти і науки України від 05 квітня 2023 року № 392 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 року № 1392».

Мета прийняття цього наказу – імплементувати зміни до переліку галузей знань і спеціальностей щодо переоформлення ліцензій для здійснення освітньої діяльності, переоформлення сертифікатів про акредитацію, а також приймання до закладів освіти.

Наказ також визначає відповідність змінених спеціальностей переліку галузей знань і спеціальностей попереднім спеціальностям.

Випускники з ТОТ зможуть безкоштовно навчатися у вишпах

Випускники з тимчасово окупованих територій і ті, хто покинув такі території після 1 січня 2023 року, мають право на навчання за держзамовленням у закладах вищої освіти.

Для таких вступників передбачено зарахування до закладів освіти за Квотою-2.

Заяву на вступ можна подати онлайн, скориставшись електронним кабінетом вступника. Реєстрація особистих електронних кабінетів розпочнеться 1 липня 2023 року.

Вступники, які зареєстровані та перебувають на ТОТ, зможуть проходити усі процедури вступної кампанії дистанційно.

Після зарахування вступники з ТОТ можуть укласти договір із закладом освіти упродовж наступних трьох місяців.

ОСВІТНІЙ ДАЙДЖЕСТ

В Україні відтепер можна відмовитися від наукового ступеня

В Україні створено юридичний механізм відмови від отриманого наукового ступеня. Відповідні зміни у частині підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів схвалив Кабінет Міністрів України.

Згідно з рішенням уряду, особа, яка має науковий ступінь, може добровільно відмовитися від відповідного наукового ступеня, подавши до МОН заяву в довільній формі.

Скасування рішення відповідної ради та визнання диплома недійсним має бути здійснено Міністерством освіти і науки України впродовж десяти робочих днів з дня надходження заяви.

Наказ МОН про добровільне скасування наукового ступеня має бути оприлюднений офіційному сайті міністерства.

Міністерство освіти і науки України надає відповіді на найбільш поширені питання щодо вступу в 2023 році

Команда МОН підготувала відповіді на актуальні питання вступників до бакалаврату (<http://surl.li/hifkj>) та магістратури в 2023 році.

Зазначену інформацію оновлюватимуть і доповнюватимуть у разі виникнення додаткових питань.

Також на сайті МОН вже було розміщено відповіді на актуальні питання для вступників закладів ФПО

(<http://surl.li/hifmo>).

Підготувала

Інна РОЩЕНКО,

Науково-методичний центр ВФПО

продовження, початок на стор. 1

СТАРТУВАВ ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ ЩОДО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

У рамках виконання Плану заходів Пілотного проєкту визначено перелік освітньо-професійних програм спеціальностей <https://nmc-vfpo.com/wp-content/uploads/2023/05/2023.pdf>, за якими проводиться моніторингове дослідження для здобувачів фахової передвищої освіти випускних груп.

Усі здобувачі освіти перебувають у рівних умовах тестування, їм присвоюється логін та пароль для входження в систему, попередня реєстрація дозволяє зберігати та структурувати результати тестування. Тестові завдання сформовано із 5–6 профільних дисциплін. В банку понад 1000 тестових завдань із кожної спеціальності, ресурс тестування для здобувача освіти автоматично із 1000 вибирає 60 тестових завдань, хаотично перемішуючи порядок відображення тестових завдань і варіантів відповідей. Час на тестування є фіксованим і становить 60 хвилин (одна хвилина на запитання). Кожне запитання містить від 3 до 5 відповідей. Одна із відповідей є правильною – інші дистрактори. Здобувачі освіти під час роботи з програмою мають вибрати варіант із правильною відповіддю. Важливим є те, що після завершення тестового контролю здобувач освіти чи викладач може перевірити всі правильні і неправильні відповіді, які надав здобувач освіти під час тестування.

Під час моніторингу ведеться відеоспостереження. Для реалізації зазначеного заходу у закладах освіти були обладнані робочі місця:

1. Комп'ютерний клас (аудиторія) на 15–20 робочих місць.
2. Робоче місце з персональним комп'ютером, забезпеченим операційною системою, що підтримує сучасні браузери.
3. Засоби відеоспостереження: дві та більше IP-камер із розрахунку на одну аудиторію, розміщені перехресним способом.
4. Інтернет-канал для передачі сигналу відеотрансляції та онлайн-тестування.

Для самопідготовки здобувачам освіти відкрито пробне тестування <https://testprobne.pp.ua/> (в доступі 50 відсотків завдань).

За результатами дослідження будуть розроблені та впроваджені компенсаторні заходи та інструменти для надолуження втрат в освітньому процесі та результатах навчання з перспективою продовження проєкту у 2024–2025 роках.

Валентина ЗАБОЛОНА,

завідувач лабораторії методичного супроводу моніторингу якості освіти, Науково-методичний центр ВФПО

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ – ОСЕРЕДОК ФОРМУВАННЯ ВАЖЛИВИХ АСПЕКТІВ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Така ініціатива набрала обертів завдяки низці заходів, які наш університет проводить спільно з органами державної влади та місцевого самоврядування, роботодавцями, особливо – територіальними громадами, представниками освіти, професійних спілок, громадськими діячами. Отже, об'єднавши зусилля, ми демонструємо, що в Черкасах та області є робочі місця, комфортні умови праці та проживання, а освіта регіону відповідає вимогам сучасності.

Співпрацюючи з владою, бізнесом та громадою, ми досягаємо спільних успіхів, акцентуємо особливу увагу на перспективах того, що немає сьогодні нагальної потреби молоді виїжджати за кордон. До речі, сучасна російсько-українська війна внесла свої корективи в життя кожного українця, і головне завдання, яке стоїть зараз перед університетом, – готувати фахівців для відбудови нашої країни, адже освіта і наука є передумовою розвитку успішної європейської держави.

► **Як вплинуло повномасштабне вторгнення російського агресора на очолюваний Вами колектив, освітню діяльність закладу?**

Виклики воєнного часу спонукають знаходити ефективні рішення, швидко реагувати на ті чи інші ситуації, адаптуватися до реалій, не втрачаючи самоконтролю та професіоналізму. З перших днів повномасштабної війни працівники та студенти університету активно включилися у волонтерську діяльність для зміцнення обороноздатності країни, надання гуманітарної допомоги та підтримки вимушених переселенців. Ми відкрили в університеті чотири пункти прийому гуманітарної допомоги, а у гуртожитках ефективно налагодили систему поселення, постачання та забезпечення внутрішньо переміщених осіб необхідними для життя речами, у їдальні організували харчування для людей з місць бойових дій.

Для боротьби з ворогом на сучасному кіберфронті викладачі, співробітники та студенти ЧДТУ, особливо фахівці сфери інформаційних та комунікаційних технологій, влилися до лав новоствореної й такої необхідної для боротьби з російським агресором ІТ-армії України. Минулого квітня університет організував Міжрегіональний науковий телеміст «Вчені України єдині. Разом ми сильніші», згуртувавши навколо нинішніх викликів викладачів і студентів з технічних закладів освіти Києва, Харкова, Сум, Чернігова, Полтави, Миколаєва. Хочу зауважити, що у своїх виступах науковці наголошували, що ніщо не змусить їх зневіритися, припинити наукову діяльність, підготовку необхідних нашої країні фахівців. Війна є каталізатором наукового потенціалу країни, і від реакції на виклики сьогодення залежить майбутнє нашої держави.

Окрім цього, демонструючи підтримку освітянам, які постраждали від вторгнення на територію незалежної України російської федерації, ми допомогли трьом закладам освіти відновити освітній процес, які і зараз працюють на базі Черкаського державного технологічного університету. Наш колектив ні на мить не припиняє волонтерської, благодійної та наукової діяльності – ми збираємо кошти,

ініціюємо волонтерські проекти, працюємо над технологічними розробками, які можуть стати в пригоді Збройним силам України.

Ми також проводимо чимало національно-патріотичних виховних заходів не лише університетського, а і регіонального рівня. Протягом березня-квітня 2022 року ЧДТУ провів два регіональні творчі конкурси – конкурс патріотичного малюнка «Рашизму – Ні! Наближаємо Велику Перемогу» та літературний конкурс «Крила Української Перемоги», мета яких – у цей непростий для усієї нашої країни час об'єднати студентів, викладачів, співробітників університету та усіх черкашан навколо ідеї Великої Перемоги України у війні з російським агресором. Через прояв своїх творчих здібностей кожен житель Черкащини, а на конкурси надійшло 209 робіт практично з усіх територіальних громад регіону, мав змогу зробити свій внесок у загальну Перемогу над рашизмом!

З виховною патріотичною метою 10 серпня 2022 року в університеті відбулось відкриття виставки плакатних робіт номінації «Дизайн» Міжнародної мистецької акції «Вольфганг», організаторами якої стали кафедра дизайну ЧДТУ та Черкаський художній музей. Ця Акція присвячена героїчному спротиву українського народу проти російських окупантів у сучасній російсько-українській війні та майбутньому розвитку України.

► **Як адаптувалися викладачі та студенти до нових умов навчання?**

Ми не зволікали з відновленням освітнього процесу. Спочатку поновили онлайн-навчання в березні 2022 року, паралельно приводячи укріплення у відповідність до вимог безпеки. З 1 вересня ми продовжили працювати у змішаному форматі, адже створили всі умови для безперервного навчання навіть під час повітряних тривог: облаштували в укритті навчальні місця, лабораторії, санітарні кімнати, забезпечили інтернетом. Наші укриття розраховані на одночасне перебування в них понад 3 тисяч осіб. До речі, кафедра дизайну розписала в укритті стіни оптимістичними малюнками.

Ми налагодили повноцінну освітню діяльність: проводимо конференції, наукові, історичні, культурні, патріотичні заходи. У квітні провели традиційні Дні студентської науки, які завершилися виставкою студентської науково-технічної творчості.

Черкаський державний технологічний університет є осередком регіонального розвитку, адже на базі саме нашого закладу відбуваються заходи, які формують регіональну політику. Наприклад, наприкінці березня у нас пройшов круглий стіл на тему: «Реалізація на Черкащині Програми з розвитку та функціонування української мови» за участю Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Кременя, очільників обласних та місцевих державних установ; у квітні ми приймали представників Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку на міжвідомчій нараді стосовно створення та функціонування індустріальних парків та розвитку промисловості на Черкащині, долучилися до організації семінару з при-

родоохоронних питань для представників територіальних громад.

► **Які пріоритети в освітній діяльності визначає на найближчий період Черкаський державний технологічний університет?**

Нашим основним пріоритетом є підготовка висококваліфікованих фахівців для відновлення, відбудови нашої країни. Сьогодні ми бачимо, наскільки важливими є міжнародні зв'язки, міжнародна кооперація на всіх рівнях, як на дипломатичному, так і на фахових напрямках. Тому наш заклад освіти докладає максимум зусиль для надання освітніх послуг європейського рівня, для інтернаціоналізації наукових досліджень, інтеграції наших викладачів та студентів у світовий науковий простір. Нещодавно Черкаський державний технологічний університет з Університетом Східного Лондона у межах реалізації партнерської угоди проекту «Twinning» запустив інноваційний пілотний проект з оцінювання пошкоджень українських будівель і споруд за допомогою дронів.

Група студентів факультету технологій, будівництва та раціонального природокористування взялася за реалізацію спільного проекту, який передбачає навчання керуванню безпілотниками і створення 3D-цифрових моделей зйомок. Потім отримані дані використовуватимуть українські та закордонні геодезисти

для ухвалення рішень щодо ефективних підходів до відновлення інфраструктури України. Я вважаю, що цей проект є чудовим прикладом того, як міжнародне партнерство може об'єднати взаємодоповнюючий досвід для вирішення викликів, з якими стикається сьогодні світ. Ми вдячні нашому партнеру, Університету Східного Лондона, за сприяння розвитку британсько-українських взаємин і за залучення Черкаського державного технологічного університету у важливу справу з реконструкції пошкодженої інфраструктури.

Отже, нашими першочерговими завданнями ми вбачаємо подальше підвищення якості освітнього процесу, розвиток наукового потенціалу та міжнародних проектів, забезпечення стабільного матеріально-технічного та фінансового стану, розвиток студентського самоврядування, зміцнення науково-педагогічного кадрового потенціалу, забезпечення належного статусу та соціальних гарантій усіх членів трудового колективу та студентства, адже наш заклад вищої освіти має відповідати усталеному гаслу: «ЧДТУ – Час Для Твого Успіху!». До речі, цей вислів вийшов зі студентської спільноти, що свідчить про те, що вони пишаються університетом.

Ольга КВЯТКОВСЬКА,
очільниця прес-служби
Черкаського державного
технологічного університету

продовження, початок на стор. 1

ТУТ НАВЧАЮТЬ МИСТЕЦТВА ТВОРЕННЯ КНИГИ

Леся ХОМЧАК,
канд. філол. наук, директорка
ВСП «Львівський поліграфічний
фаховий коледж
Української академії друкарства»

Храм нескореного духу. Поліграфічний коледж у Львові розташований на площі Митній – у монастирському комплексі кларисок, який, імовірно, збудували Бернард Авелідес та Павло Римлянин ще 1607 року.

Кажуть, у коледжі намолені стіни. Напевно, так воно і є, адже за інших умов будівля б не витримала стільки випробувань. Колишній монастир пережив і напади загарбників, і зміни влади. У різні роки тут функціонували митниця, гімназія та склад тютюнової фабрики. Однак, попри всі труднощі, від 1947 року будівля на Митній – це альма-матер сотень фахівців у сфері поліграфії та книговидання.

Територія навчання та інтелектуального зростання. Львівський поліграфічний фаховий коледж Української академії друкарства – єдиний в Україні спеціалізований заклад фахової передвищої освіти, який уже майже 100 років готує фахівців, які вивчають усі етапи творення книги та опрацювання найрізноманітнішої інформації. Як відомо, книга та книгодрукування – це один із чинників формування нації, а правильна інформаційна політика – фундамент національної безпеки.

Впродовж свого існування наш заклад освіти змінював місце розташування, статус та назву: заснований 1930 року в Харкові, 1945 року Поліграфічний технікум відновив свою роботу у Львові та отримав назву Львівський поліграфічний технікум. 1997 року його приєднано до Української академії друкарства як структурний підрозділ та названо Поліграфічний технікум Української академії друкарства; 2020 р. відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» перейменовано у ВСП «Львівський поліграфічний фаховий коледж Української академії друкарства».

Змінювалися назви, покоління викладачів і студентів, але незмінним залишалися якість освітніх послуг, фаховість та інноваційний потенціал. Сьогодні ми надаємо освіту, яка відповідає запитам ринку праці, за такими спеціальностями та освітньо-професійними програмами: 186 Видавництво та поліграфія (ОПП «Дизайн друкованої продукції», «Цифрові додрукарські технології та мультимедіа», «Комп'ютерно-інтегровані технології поліграфічного виробництва»), 061 Журналістика (ОПП «Видавнича справа та редагування»), 076 Підприємництво та

торгівля (ОПП «Товарознавство та комерційна діяльність»), 071 Облік і оподаткування (ОПП «Бухгалтерський облік»).

І чужого навчаємось, й свого не цураємось. Міжнародна співпраця нашого коледжу багатовекторна та різноаспектна, оскільки прагнемо стати частинкою світового освітнього та фахового простору.

Власне, пишаємось тим, що:

- коледж співпрацює з поліграфічними закладами освіти Варшави та Кракова (Польща), Алмати (Казахстан), Риги (Латвія), Братислави (Словаччина);

- викладачі та студенти коледжу постійно беруть участь у різноманітних міжнародних конференціях, виставках, а також перемагають у конкурсах;

- наші викладачі-дизайнери – учасники багатьох міжнародних мистецьких конкурсів та виставок, насамперед з акварелістики;

- коледж співпрацює із Українським інститутом вивчення Голокосту «Ткума», викладачі та студенти неодноразово ставали переможцями щорічного Міжнародного конкурсу творчих робіт школярів, студентів, аспірантів і вчителів «Уроки війни та Голокосту – уроки толерантності»;

- 2022 року у межах грантової програми Німецької служби академічних обмінів (DAAD) наші викладачі та студенти відвідали поліграфічні освітні осередки Берліна, Мюнхена, Хемніца, Лейпцига, Штутгарта і ще раз переконалися: поліграфія – це цікаво й перспективно!

Студентські конференції – простір інтелектуального розвитку. Студентські наукові (практичні, популярні, пошукові, меморіальні) конференції у коледжі – це платформа для інтелектуального розвитку студентів, а також можливість працювати науково та оприлюднювати результати своєї роботи.

Тематика кожної конференції – цікава, актуальна, соціально виправдана: «Скорова – 300! Неспійманий, нестримний, невловимий», «Світ навколо нас», «Герої не вмирають» (до Дня пам'яті героїв Небесної сотні), «Уроки фінансової грамотності», «Товариство, що просвітило, захистило і загартувало націю» (до 150-річчя від часу заснування товариства «Просвіта»), «Пантелеймон Куліш у контексті становлення модерної української культури» (до 200-річчя від дня народження), «Інтелектуальний цвіт нації», «Андрей Шептицький – духовний будівничий української нації» (до 150-річчя від дня народження Великого Митрополита), «Трагедія творчої особистості в умовах радянської тоталітарної доби» та ін.

До слова, конференційна діяльність в коледжі тривала навіть в час віддаленого навчання, але в zoom-форматі («Книга та авторське право: учора, сьогодні та завтра»). А ще в онлайн-форматі організовували вертеп (за твором Пантелеймона Куліша «Иродова морок»), конкурси, виставки, вікторини тощо.

Місце, де навчають перемагати. Традиція студентів коледжу – перемагати в різноманітних міжнародних та обласних конкурсах – професійних, мистецьких, предметних, серед яких, до прикладу, такі: Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (обласний та всеукраїнський етапи), Обласний конкурс авторської та патріотичної пісні, присвячений Дню студента, Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра

Яценка (обласний та всеукраїнський етапи), Обласний конкурс на кращу соціальну рекламу антиалкогольного спрямування, Обласні олімпіади серед студентів закладів фахової передвищої освіти з математики, інформатики, зарубіжної літератури, історії України, іноземної мови, Обласний конкурс малюнка з настінного розпису «Світ очима дітей», Міжнародний конкурс професійної майстерності «Геній у поліграфії» (м. Алмати, Казахстан), Міжнародний конкурс графіки у Спільці шкіл поліграфічно-книгарських ім. 3. Клеменсевича тощо.

Пишаємось кожним. Віримо, що попереду ще багато перемог.

Місце, де хочеться бути. У коледжі кожен, хто має бажання зростати та втілювати цікаві ідеї, може знайти себе. Це місце, де допомагають розвивати та реалізовувати таланти, а навчання плавно переходить у цікаве та змістовне дозвілля, оскільки відбуваються інтелектуальні турніри, кіносемінари, квести, поетичні посиденьки, літературні лекторії, професійні та творчі зустрічі, тематичні та розважальні вечори. Особливо пишаємось студентським театром, де в останні роки було інсценізовано чимало літературних творів, зокрема історичний роман у віршах Ліни Костенко «Берестечко», трагікомедію Миколи Куліша «Мина Мазайло», комедійну п'єсу Оскара Уайльда «Віало леді Віндермір», комедію Наталії Максимчук «У всьому винен гороскоп», комедію Михайла Старицького «За двома зайцями», поему Тараса Шевченка «Катерина», роман Гюстава Флобера «Пані Боварі», казку Ганса Крістіана Андерсена «Снігова королева», повісті Миколи Гоголя «Ніч перед Різдом», «Сорочинський ярмарок», новелу Ольги Кобилянської «Valse melancolique» тощо. І тренд останніх років – імерсивний театр.

Осередок волонтерів та доброчинців. Доброчинна та волонтерська діяльність у коледжі організована у формі, яка близька й цікава студентам. Адже сьогодні важливо не просто готувати фахівців певного спрямування, а формувати громадянське суспільство – українське не лише за формальними ознаками, а за своєю суттю. Тому пишаємось тим,

що наші студенти самі ініціюють й організовують, до прикладу, такі проекти: благодійний проект «З Україною в серці творимо диво», доброчинний марафон «Добро починається з тебе», доброчинні акції «Небайдужа Україна», «Україну малюємо серцем», «Привітай з Великоднем солдата», «Миколай про тебе не забуде», майстер-клас із розписування писанок у Притулку для дітей служби у справах дітей Львівської ОДА. А ще студенти з великим задоволенням відвідують сиротинці та інтернати, приносять діткам подарунки, влаштовують для них свята та розважальні заходи.

Від початку повномасштабної війни також намагаємось внести свою лепту в перемогу, розробляючи макети «переможної» поліграфічної продукції. А викладачі-дизайнери тільки в 2022 році організували понад десять виставок-аукціонів й усі зібрані кошти передали ЗСУ.

Отже, наш коледж має добру репутацію на сучасному освітньому ринку і знає, як рухатися далі. І тому дуже дивно видається ініціатива МОН (йдеться про проект урядового рішення восени 2022 року) про приєднання Української академії друкарства, а відповідно й нашого коледжу як її структурного підрозділу, до Львівського національного університету імені Івана Франка. Адже в такому разі буде знівельовано специфіку коледжу, зруйновано традиції підготовки фахівців для видавництва, поліграфічних підприємств та інформаційного простору нашої держави.

Ми, вільні люди вільної країни, дуже хочемо просто працювати, навчатися, зростати інтелектуально та професійно, допомагати ЗСУ, а не витрачати час та енергію на захист від недалекоглядних урядових рішень.

2022 року в День української писемності та мови в коледжі писали диктант за Сергієм Жаданом, де були слова ніби про нашу ситуацію, хоч насправді про всеукраїнську: «Але ми приречені на майбутнє, більше того – ми відповідальні за нього».

Тож тримаймо освітянський стрій! Разом ПЕРЕМОЖЕМО!

СТВОРЮЄМО ЕЛЕКТРОННІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ РАЗОМ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО!

Світлана ЖУКОВСЬКА,
кандидат педагогічних наук,
методист лабораторії цифрових
та медіатехнологій в освіті
Науково-методичного центру ВФПО

Метою організаторів онлайн-майстерні було залучення педагогів до спільної роботи із проектування та створення електронних освітніх ресурсів, адже цифрові технології відіграють важливу роль у сучасній освіті та мають значний вплив на освітній процес. Цифрова трансформація суспільства і освіти, як важливого його компонента, вимагає покращеного доступу до інформації, вірніше до якісного освітнього контенту, створити який може інноваційний, самодостатній, активний, обізнаний у цифрових технологіях викладач.

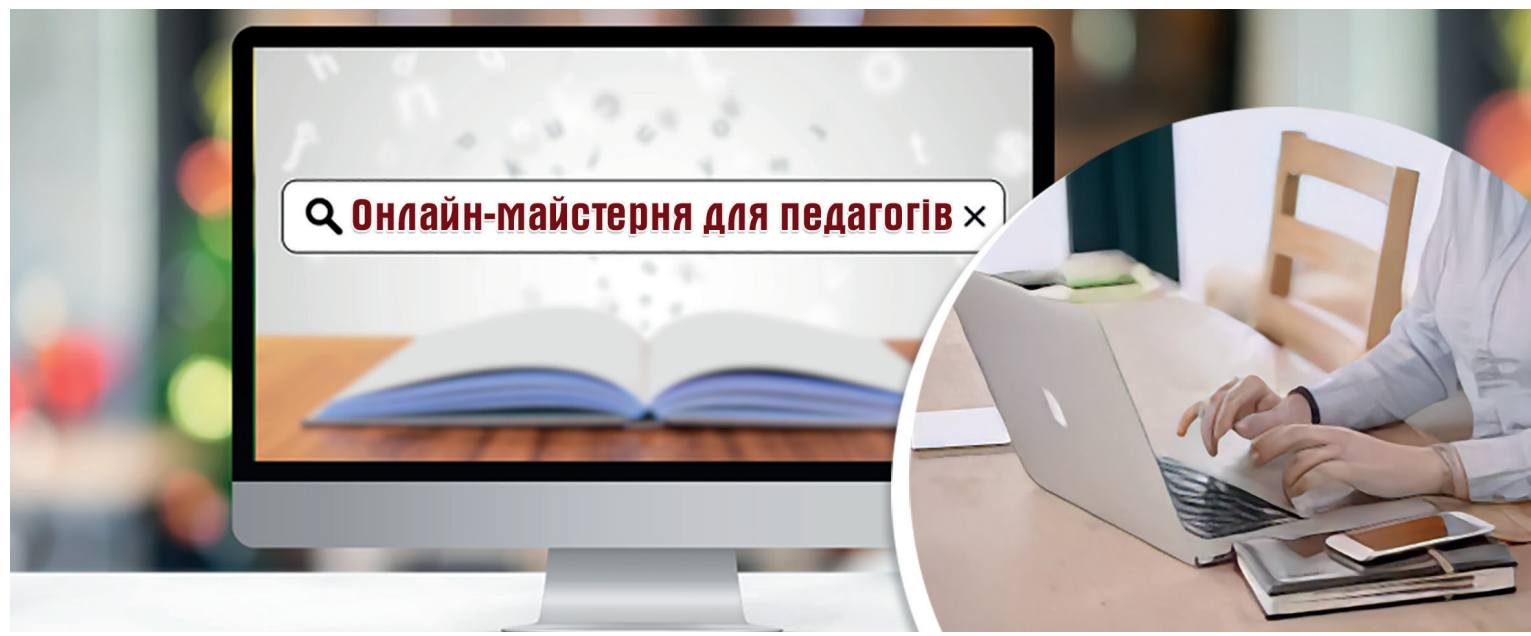
Сьогодні інтернет надає безліч інформації, доступної студентам та викладачам з усього світу. Це дозволяє отримати актуальні та різноманітні матеріали, збагатити освітній процес та розширити межі освіти. А чи завжди така інформація відповідає запитам учасників освітнього процесу? Досить часто необхідно доопрацьовувати матеріали, перед тим як рекомендувати їх до впровадження. Тому електронні засоби навчання, систематизовані, впорядковані, генеровані саме викладачем з тієї чи іншої дисципліни, мають найвищу цінність для студента.

Цифрові технології пропонують безліч інтерактивних інструментів та програм, які роблять навчання більш цікавим та привабливим. Вони можуть включати мультимедійні матеріали, візуалізацію даних, віртуальну реальність, освітні ігри та симуляції, які допомагають стимулювати інтерес і активну участь студентів, але на заняттях в онлайн-майстерні учасники знайомились з досвідом роботи зі створення сучасних засобів навчання саме Науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти.

Створення електронних посібників у Науково-методичному центрі ВФПО розпочалось у 2015 році і анкетування студентів, проведене у 2018 році, показало, що значна їх кількість користувалась цими засобами навчання під час підготовки до занять. Та 2020–2022 роки ще більше підвищили значення електронних освітніх ресурсів у освітній діяльності і педагогів, і студентства. Вони виявились незамінними і під час навчання в умовах пандемії, і в умовах воєнного стану.

Структура електронного посібника може складатись з наступних компонентів: текстова інформація, рисунки, малюнки, фотоматеріали, схеми і таблиці,

Завершила свою роботу онлайн-майстерня для педагогів «Створюємо електронні освітні ресурси». Протягом місяця викладачі опановували методику проектування і технологію створення електронних посібників, масових відкритих онлайн-курсів, посібників нового покоління. Заняття в майстерні були побудовані так, щоб не перевантажувати педагогів новою інформацією, щоб у них був час переглянути лекції, визначитись, що зрозуміле, а до чого повернутись. А найголовніше – побудувати свою освітню траєкторію та скоординувати напрями методичної роботи на найближче майбутнє.

гіф-анімації, відеоматеріали, презентації, конспекти лекцій, робочі зошити, розрахункові матеріали, словники чи глосарії, тести, тобто матеріали, які викладач у процесі проектування електронного засобу навчання вважає за потрібне розмістити в авторському електронному посібнику. Проектування і створення саме такого засобу навчання після участі в онлайн-майстерні, судячи по відгукам, планують найбільше викладачів.

Наступна мета, яку переслідували організатори онлайн-майстерні, – познайомити педагогів з новим для освітянської спільноти України засобом навчання – Масовими відкритими онлайн-курсами (англ. MOOC – Massive Open Online Course). У світі старт курсам був даний у 2011 році, коли у Стендфордї запрацював проєкт Coursera, який на початковому етапі об'єднав відкриті ресурси трьох найбільших університетів Сполучених Штатів Америки і менше ніж за рік став найкращим освітнім ресурсом 2012 року за версією журналу Time. Засновники Coursera Ендрю Ін і Дафна Коллер побудували свій проєкт на ідеології «із світу по курсу», що дозволило усім бажаючим прослухати онлайн-лекції провідних університетів світу безкоштовно. Тільки за перші пів року на проєкт було зараховано більш ніж мільйон слухачів, а в березні 2015 року було зареєстровано 12 млн.

Наразі MOOC набули великої популярності. Беззаперечно лідером є Сполучені Штати, де є більше ніж 15 MOOC-майданчиків – Coursera, EdX, Udacity. Власні MOOC-платформи запустили в Німеччині (Iversity), Іспанії (Crypt4you), Великій Британії – Futurelearn (12 британських вузів), Євросоюзі – Open up Ed (11 університетів). В Україні найпопулярніша платформа – Прометеус, на ній розміщено MOOC з різних напрямів. Цю роботу проводить і Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти. На платформі MOOC Центру kursik.com.ua розміщено масові відкриті онлайн-курси для підвищення кваліфікації педагогів:

«Проектування електронних освітніх ресурсів», «Робота з GOOGLE-СЕРВИСАМИ», «Базова цифрова грамотність педагога», «Проектування та створення електронних посібників», «Проектування та створення масових відкритих онлайн-курсів». Платформа MOOC Науково-методичного центру ВФПО у вільному доступі, але реєстрація обов'язкова! Навчання на курсах відбувається постійно, а тестування і надання сертифікату про підвищення кваліфікації тільки у конкретні зазначені дати.

За пропозицією учасників онлайн-майстерні ми розпочинаємо роботу над створенням курсу підвищення кваліфікації MOOC «Створюємо «підручник мрії». У цьому курсі буде повністю розкрито технологія створення посібників нового покоління – інтерактивних посібників, робота над якими проводиться в Центрі. Пройти цей курс підвищення кваліфікації бажаючі зможуть у жовтні-листопаді. Тривалість курсу – 30 годин.

Зараз наша мета – створення масових відкритих онлайн-курсів для студентів. І без допомоги викладачів цього зробити неможливо. Адже рушійною силою кожного засобу навчання є викладач. Педагог створює проєкт, виконує технічні роботи, або координує роботу з їх виконання, консультує, за необхідності вносить зміни та доповнення, і нарешті надає життя проєкту, впроваджуючи його в освітній процес.

Масові онлайн-курси – це ще один інструмент, який кожен викладач може використовувати на благо собі і студентам, зокрема і для того, щоб ефективніше використовувати свій час, якого завжди не вистачає. А в нинішніх умовах MOOC просто необхідні.

Під час роботи онлайн-майстерні учасникам було презентовано оновлену Медіатеку електронних засобів навчання nmcbook.com.ua. Це сучасне цифрове освітнє середовище для індивідуальної та масової освітньої діяльності засобами електронних освітніх ресурсів, створених у Науково-методичному центрі за

проєктами науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої та фахової передвищої освіти. Електронні посібники, масові відкриті онлайн-курси для підвищення кваліфікації педагогів та навчання студентів, відеолекції та відеокурси, посібники нового покоління у форматі pdf, електронні програмно-методичні комплекси із дисциплін – сучасні засоби навчання, якими може користуватись кожен викладач і студент. На жаль, значна кількість цих засобів для спеціальностей аграрного спрямування. Це не тому, що НМЦ, як правонаступник Науково-методичного центру аграрної освіти, зацікавлений у створенні засобів навчання для студентів-аграрників. Навпаки! Ми постійно наголошуємо закладам освіти неаграрного спрямування – ми чекаємо ваших проєктів! Ми чекаємо медиків, педагогів, викладачів технічних спеціальностей! Усіх інноваційних педагогів, відкритих до співпраці! Колеги, ми можемо це зробити тільки разом!

Якщо ви, колеги, вже створили електронний підручник чи масовий відкритий онлайн-курс – ми запрошуємо вас до участі у Всеукраїнському конкурсі, який оголосив Науково-методичний центр ВФПО спільно з Інститутом цифровізації освіти НАПН України та компанією UGEN (UKRAINIAN GENERATION) у 2023 році – «Електронні освітні ресурси у професійній діяльності педагога». Зареєструватись для участі у конкурсі можна у Медіатеці електронних засобів навчання за посиланням <https://nmcbook.com.ua/подію/оголошено-всеукраїнський-конкурс-се/>, а конкурсні матеріали або посилання на них надсилайте на електронну адресу osvitatk@ukr.net.

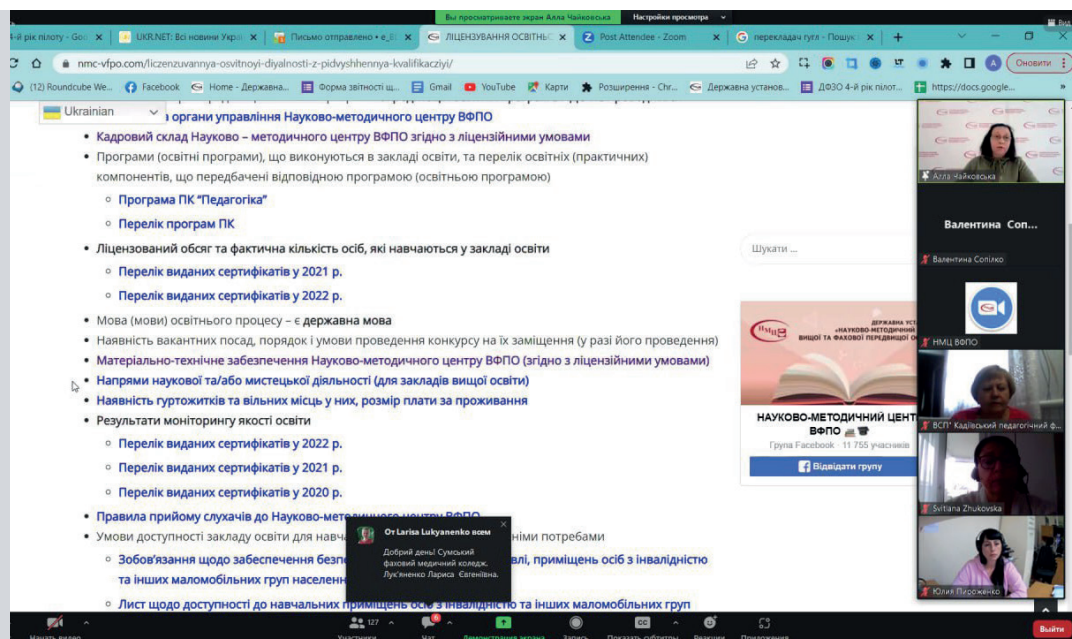
Отже, онлайн-майстерня завершила свою роботу. Більше 600 учасників отримали нові знання, а з ними і нові можливості. А освітяни очікують від нас з вами, колеги, нових сучасних засобів навчання, адже, будемо відверті, не у кожного викладача є наразі можливість повноцінно займатись такою роботою. Ось декілька відгуків від наших колег.

продовження на стор. 6 ►

травень 2023 р. №5 (40)

продовження, початок на стор. 5

СТВОРЮЄМО ЕЛЕКТРОННІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ РАЗОМ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО!

написання саме електронних посібників. З повагою Суліма Юлія Євгенівна, ВСП «Одеський технічний фаховий коледж ОНТУ».

«Дякуємо за високу оцінку роботи Науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти. Ми навіть не очікували, що ви настільки потребуєте такої інформації, яку ми надали! Ми отримали дуже багато відгуків, пропозицій, матеріали для роботи. То ж давайте разом використаємо таку унікальну можливість, яку нам подарувала доля, – створимо для наших студентів унікальний, авторський освітній контент. Адже ми працюємо для майбутнього!»

Очікуємо ваших пропозицій щодо створення електронних освітніх ресурсів, посібників нового покоління, курсів підвищення кваліфікації на електронну адресу osvitatk@ukr.net. Також залишайте інформацію у чаті Telegram-каналу [NMCBOOK24](https://t.me/nmcbook24), посилання для реєстрації <https://t.me/nmcbook24>, інформаційного каналу Науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти, де ми інформуємо педагогів та студентів з питань цифровізації освіти, роботи електронного освітнього ресурсу [NMCBOOK.COM](https://nmcbook.com). UA та платформи [MOOC KURSIK.COM.UA](https://mooc.kursik.com.ua). Дякуємо за приємні хвилини спілкування з вами, друзі!

«Вітання від колективу ВСП «Нікопольський фаховий коледж УДУНТ». Наш заклад працює на території, що перебуває в зоні артилерійського обстрілу, але педагогічний колектив слідує за заходами НМЦ ВФПО навіть в таких складних умовах. Всі заходи змістовні, цікаві, інформаційно наповнені. Дуже цікава інформація подається в онлайн-майстерні щодо створення сучасних електронних освітніх ресурсів. Дякуємо, що ділитесь власним досвідом».

«Вас вітає «Вовчанський медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради. На жаль, зараз ми не працюємо, так як заклад знаходиться в зоні бойових дій. Маємо надію, що відновимо навчання. Зараз займаюсь саморозвитком. Велика подяка за цікавий курс, який познайомив з матеріалами медіатеки навчальних ресурсів та ваш досвід, яким ви поділилися. Зареєструвалась на курс «Проектування та створення електронних підручників та посібників». Дуже зацікавило створення відкритих онлайн-курсів, підручників нового покоління. Буду в роботі обов'язково користуватись посібниками «Хімія» та «Основи екології». Дуже цікаві! (Трегуб Інна Володимирівна, викладач біології та хімії «ВМФК» ХОР»).

«Добрий день! Було дуже цікаво долучитися до занять та перейняти Ваш досвід розробки електронних посібників. Я викладаю в ВСП «Одеський технічний фаховий коледж ОНТУ» дисципліни ІТ-галузі, тому можу оцінити і якість подачі матеріалу, і інструментарій, який Ви використовуєте в своїй роботі. Обов'язково на засіданні циклових комісій розглянемо питання написання і статей до журналу, і

ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ

Трачук СЕРГІЙ,
кандидат фізичного виховання,
доцент кафедри теорії і методики
фізичного виховання
Національного університету
фізичного виховання і спорту України

Сьогодні сучасна українська освіта, орієнтуючись на світові вектори розвитку, визначає необхідним створення безпечного та здорового освітнього середовища для забезпечення прав дітей на освіту та надання їм якісних освітніх послуг.

Визначено, що формування безпечних, комфортних та здорових умов для здобуття освіти сприятиме оволодінню здобувачами освіти компетентностей, необхідних для безпечного та здорового способу життя.

За даними передових практик, саме в секторі освіти заходи з підвищення фізичної активності молоді визнано одним з найбільш ефективних та дієвих підходів.

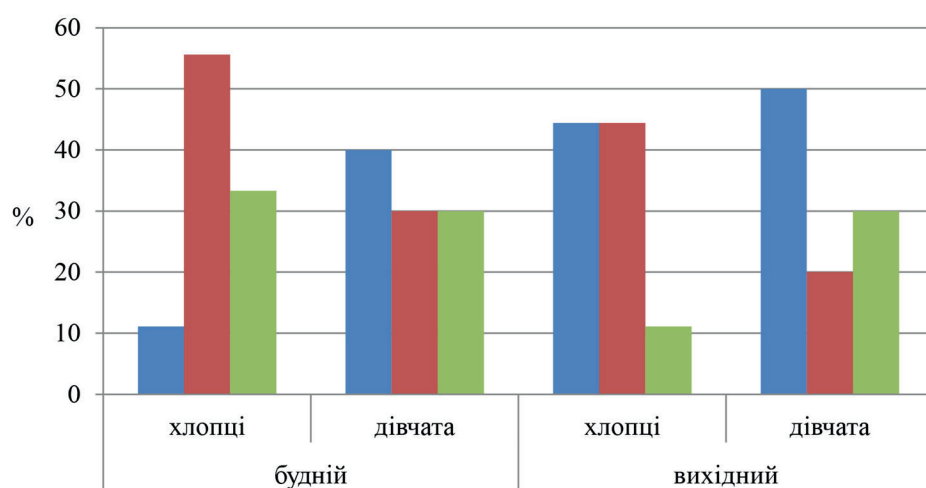
Варто зазначити, що існують порогові індикатори, де можна простежити чітко виявлену невідповідність між ідеальним станом суспільства щодо збереження і зміцнення здоров'я підлітків та дійсним станом здоров'язбережувального виховання, що є помітним на рівні сформованості культури здоров'я і фізичної грамотності підлітків.

За даними дослідження Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), в профілі стану фізичної активності України відмічено про розповсюдженість малорусливої поведінки з-поміж українських підлітків у віці 11-17 років (з-поміж хлопців 71 % і дівчат – 83 %), хоча це і загальносвітові тенденції.

У звітах Інституту педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України відмічається, що майже 80 % учнів 9–11 класів внаслідок відхилення у стані здоров'я мають обмеження у виборі професій, у 65 % випадків вони зумовлені наявністю хронічних хвороб.

Зокрема, за даними наявних аналітичних записок, представлених Міністерством молоді і спорту України, можна констатувати, що орієнтовно 50 % студентської молоді допускається до загальноукраїнського тестування фізичної підготовленості і це викликає стурбованість. А результати тестування викликають не меншу тривогу, зокрема високий рівень має тільки кожний шостий студент, достатній і середній рівень – кожний третій, низький рівень – кожний п'ятий студент.

В умовах сучасних викликів пандемії і безпекової ситуації, пов'язаної з війною, кількість молодих людей, які активні в фізкультурно-оздоровчій та спортивно-масовій роботі, значно скоротилася.

Співвідношення рівнів рухової активності у студентів закладу фахової передвищої освіти в буденний та вихідний день (матеріали власних досліджень)

Результати отриманих нами попередніх досліджень дозволяють встановити, що обсяг рухової активності студентської молоді низився.

Впровадження політик якісного фізичного виховання; активних маршрутів пересувань до закладу освіти; заохочення до рухової активності у освітньому середовищі; активні програми позааудиторної рухової активності; заохочення рухової активності під час перерв; використання рухової активності під час інших академічних занять; інклюзивні підходи до рухової активності сприятимуть формуванню моделей рухової активності для збереження та зміцнення здоров'я студентської молоді.

Для якісної організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової

роботи в закладах фахової передвищої освіти важливим є відпрацювання нормативного забезпечення, що буде регламентувати в відповідні площинні місце фізичного виховання.

Важливо сказати, що за останні два роки було представлено Накази ключових міністерств України, які визначають стратегічні напрями, зокрема: Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивною підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року. Наказ МОН від 15.02.2021 № 194; Про затвердження концепції розвитку щоденного спорту в закладах освіти. Наказ МОН, Мінмолодьспорт від 27 жовтня 2021 року № 1141/4088.

ПРОФЕСІЙНІ КОНКУРСИ – КЛЮЧ ДО МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Віталій ПЕТРОВСЬКИЙ,
голова методичної циклової комісії
механізації виробничих процесів
ВСП «Хорольський агропромисловий
фаховий коледж ПДАУ»

БІЛЬШЕ МАЙСТЕРНОСТІ НЕМАЄ КОШТОВНОСТІ. Народна мудрість

Практична підготовка здобувачів освіти, які навчаються в коледжі, є невід'ємною і необхідною складовою підготовки майбутніх фахівців сільського господарства України і здійснюється шляхом проходження практик як у закладі освіти, так і в господарствах, з якими укладено договори.

Організація та проведення практичної підготовки здобувачів освіти з урахуванням умов запровадження воєнного стану є важливою складовою освітнього процесу. Метою закладу фахової передвищої освіти є неперервність якісної практичної підготовки студентів незалежно від умов.

У травні 2023 року, в рамках декади циклової комісії механізації виробничих процесів, викладачі спеціальних дисциплін відділення «Механізація і організація виробництва сільськогосподарської продукції» ВСП «Хорольський агропромисловий фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету» щороку проводять конкурси професійної майстерності. Протягом останніх років перевірка рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти здійснюється після проходження ними різних видів практик як за очної системи навчання, так і дистанційної або змішаної.

У програмі конкурсів фахової майстерності у тісній взаємодії поєднано теоретичні та практичні завдання, що сприяє якісній систематизації, узагальненню знань зі спеціальних дисциплін.

Теоретичний тур охоплює запитання (завдання) з основних дисциплін професійно-теоретичної підготовки. Форма проведення теоретичного туру може бути різноманітною: тести, розрахункові завдання, задачі та інше.

Практичний тур має одне або декілька завдань і має відповідати кваліфікаційному рівню робітничої професії та вказаним умовам щодо проведення конкурсу. Завдання практичного туру має завершений характер і передбачає виконання повного циклу операцій і, як результат, отримують готовий виріб.

Для виконання практичного завдання всім учасникам конкурсу надають рівно-

цінні робочі місця (верстат, машина, агрегат, об'єкт та ін.) з необхідними матеріалами, сировиною, набором інструментів і пристосувань.

Учасниками професійних конкурсів є студенти II та III курсу відділення «Механізація і організація виробництва сільськогосподарської продукції» спеціальності 208 Агроінженерія. Заздалегідь проводять планування, обговорення організації та проведення конкурсів, олімпіад та інших заходів.

Варто зазначити те, що з кожним роком кількість таких конкурсних позааудиторних заходів у коледжі постійно збільшується, що дає змогу задіяти у змаганнях більше груп.

Усіляко сприяє підготовці і проведенню декади адміністрація коледжу. Адже у рамках декади використовують велику кількість обладнання, техніки (трактори, автомобілі, зернозбиральний комбайн) і матеріалів.

Змагання студентів II курсу проведено на базі виробничих майстерень коледжу, а III – на базі полігонів, ангару №1 та ангару №2.

Учасники змагань серед здобувачів освіти II курсу випробовували себе у низці конкурсів: «Кращий зварювальник», «Кращий слюсар», «Кращий токар» та «Теоретична розминка», виготовляли деталі згідно з поданим креслеником. У теоретичній розминці давали відповіді на поставлені запитання у формі тестів.

Студенти III курсу також перевіряли себе у низці професійних конкурсів: «Кращий знавець дисципліни «Сільськогосподарські машини», «Кращий знавець дисципліни «Трактори і автомобілі», «Кращий майстер з комплектування деталей циліндро-поршневої групи двигуна», «Кращий майстер-діагност дизельної паливної апаратури», «Майстерний водій трактора, легкового та вантажного автомобіля». Конкурси відбувалися у кількох етапів (теоретичний та практичний) з відповідним оцінюванням.

Крім професійних конкурсів, студенти відвідали виставку технічної творчості, де вони мали можливість ознайомитися з роботами своїх попередників; виставку технічної літератури, де представлена література дала змогу ознайомити студентів із сучасною технікою відомих світових брендів – FENDT, JOHN DEERE, MASSEY FERGUSON. Також відбулася екскурсія на виробництво, під час якої студенти ознайомилися із найновішими зразками техніки зарубіжних виробників, сучасною технологією виробництва продукції тваринництва, зокрема, комп'ютерною технологією виховування телят, зберіганням і переробкою продукції, сучасним обладнанням тваринницьких ферм.

Беззаперечно, проведення професійних конкурсів у закладі освіти спонукає студентів до конкурентної боротьби у змаганнях як з іншими учасниками, так і з самим собою – подолання лінії, невпевненості, апатії тощо. А найголовніше – стимулює здобувачів освіти до підвищення рівня якості знань та практичних умінь і навичок з метою стати висококваліфікованим, конкурентоспроможним фахівцем в найближчому майбутньому.

УКРАЇНА ВПЕРШЕ ВІДЗНАЧАЄ ДЕНЬ ЄВРОПИ 9 ТРАВНЯ

Цього року Україна вперше відзначає День Європи 9 травня – одночасно з країнами Європейського Союзу.

Указ про відзначення Дня Європи 9 травня підписав Президент України Володимир Зеленський. Раніше пам'ятну дату в Україні відзначали у третю суботу травня.

Дата 9 травня має історичне підґрунтя.

Після завершення Другої світової війни європейські країни почали продумувати принципи політичної співпраці та економічної кооперації.

Зрештою 9 травня 1950 року французький міністр закордонних справ Робер Шуман виступив з ініціативою налагодити в Європі спільну координацію та контроль за важкою промисловістю. Він запропонував розробити принципи спільної політики для досягнення солідарності в цій окремій галузі. Шляхом до реалізації плану Шумана мала стати Європейська спільнота вугілля та сталі. За задумом Шумана, Франція, Німеччина та інші європейські країни мали передати управління виробництвом вугілля та сталі єдиному органу. Унаслідок такого об'єднання ключові

галузі військової промисловості також мали перейти під спільний контроль, що унеможливило б підготовку окремої країни до нової війни.

Як результат 18 квітня 1951 року в Парижі було підписано договір про створення Європейської спільноти вугілля та сталі. Спершу його ратифікували шість країн: Франція, Німеччина, Італія та країни Бенілюксу – Бельгія, Нідерланди й Люксембург. Організація була відкрита для інших європейських країн.

Нині вважається, що Декларація Шумана офіційно започаткувала процес європейської інтеграції. Саме тому в ЄС 9 травня відзначають День Європи.

Тож на шляху до повноцінного членства в ЄС Україна не просто синхронізує свій календар із європейським. Перенісши День Європи на 9 травня, ми відновлюємо історичну коректність.

9 травня 2023 року на виставкових конструкціях Українського інституту національної пам'яті на Хрещатику біля Головного штабу запрацювала виставка, яку підготували спільно Представництво Європейського Союзу в Україні, Міністерство культури та інформаційної політики України, Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. Стенди розвінчують міфи про взаємини ЄС та України, розповідають про шлях України до Європейського Союзу та допомогу ЄС нашої країні.

За даними Українського інституту національної пам'яті

У ДЕНЬ ЄВРОПИ УНІВЕРСИТЕТ СТАВ ЩЕ БЛИЖЧИМ ДО ЄС

З нагоди святкування Дня Європи 9 травня на щоглі перед Головним корпусом КНУ імені Тараса Шевченка символічно підняли прапор Євроспівки, зірки на якому символізують єдність європейських народів. Віримо, що в цьому зоряному колі невдовзі буде Україна.

Відкриваючи церемонію підняття прапора ЄС біля головного Червоного корпусу університету, ректор КНУ Володимир Бугров нагадав, що насправді Україна була частиною Європи від самого початку свого існування. І зараз українці не лише відстоюють свою незалежність на полі бою, а й пишуть новий розділ історії Вільної Європи. Ректор подякував європейським друзям і партнерам за підтримку в часи жорстокої російської навали.

Присутній на церемонії Фредерік Куне, керівник відділу співпраці Представництва ЄС в Україні, запевнив, що країни Євроспівки вітають наші євроінтеграційні прагнення і надалі всіляко підтримуватимуть нас на шляху до Миру.

Підняття прапора Євроспівки в університеті передувало вручення сертифікатів учасникам сертифікаційної програми EU2U. Випускників першого пілотного курсу ректор Володимир Бугров назвав «амбасадорами європейської інтеграції України», адже цей унікальний проєкт, організований на базі Центру європейської освіти КНУ, дає знання і компетентності у сфері зближення з ЄС.

Символічно, що саме в День Європи відбулося й підписання в режимі онлайн Меморандуму про взаєморозуміння щодо співробітництва між КНУ імені Тараса Шевченка та Коледжем Європи в Натоліні (Польща). Сьогодні Натоліні є серед лідерів академічних досліджень політики ЄС у Центральній та Східній Європі й за програмами післядипломної освіти здійснює підготовку кадрів для євроінтеграції країн цього регіону.

Під час підписання Меморандуму КНУ представляли ректор Володимир Бугров, проректорка з науково-педагогічної роботи (міжнародне співробітництво) Ксенія Смирнова та начальник відділу міжнародних зв'язків Роман Петюр. Від Коледжу Європи виступила проректорка Єва Осніцька-Тамецька та начальник виконавчого освітнього офісу Марек Табор.

Меморандум відкриває можливості для студентів КНУ, які прагнуть здобути досвід міжкультурного спілкування та будувати міжнародну кар'єру.

Цьогоріч Україна вперше офіційно долучилася до святкування Дня Європи, який традиційно 9 травня відзначається у Євроспівці та інших країнах на знак миру і єдності на континенті. Підписаний напередодні відповідний указ Президента України зафіксував вибір, який давно зробили українці: ми, як велика європейська нація, єдині з Європою у наших демократичних цінностях, серед яких – свобода, гідність, незалежність. Нині вступ до ЄС підтримують майже 90% мешканців країни.

Центр комунікацій
Київського національного
університету
імені Тараса Шевченка

НАШІ МУЗЕЇ – ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ!

Для України цей день виходить далеко за межі професійного свята й має загальнонаціональне значення, адже здатність зберігати та збільшувати свою культурну спадщину свідчить про зрілість і духовний розвиток нації.

Українські музеї і музейні колекції стали особливими мішенями у війні росії проти України. Це ще раз підтверджує, наскільки музеї важливі для нашої пам'яті, ідентичності, освіти, для нашого майбутнього.

Уміння пам'ятати та дорожити минулим – ознака нації, у якій велике майбутнє.

Загальновідомо, що тільки та особистість, яка вихована на традиціях свого народу, здатна по-справжньому любити свою Батьківщину, поважати її історію та культуру. Саме тому музеї Житомирського агротехнічного фахового коледжу є пам'яттю поколінь.

22 травня виповнилося 27 років з дня присвоєння рішенням Колегії управління культури Житомирської обласної адміністрації звання народний музейному комплексу коледжу «Краю мій, моє Полісся» за значні успіхи у збиранні, вивченні, експонуванні і збереженні пам'яток духовної і матеріальної культури та високий рівень дослідницької, пропагандистської і культурно-виховної роботи.

Музейний фонд налічує майже 6 тисяч експонатів. Тут зібрані та експонуються численні документи, фотографії, мемуарна література, скульптурні та природні пам'ятки Житомирського Полісся. Але основне його багатство – це люди, що творили історію закладу власним життям.

Музей «Краю мій, моє Полісся» – це історія Житомирщини та міста Житомир. Матеріали музею зібрані внаслідок кропіткої краєзнавчо-пошукової роботи. Експозиції музею знайомлять відвідувачів з історією міста та області, культурними пам'ятками, видатними постатями.

Музей містить велику кількість експозиційних розділів: «Краєвид Полісся», «Історія Житомира з найдавніших часів», «Побут житичів», «Сергій Корольов – конструктор ракетно-космічних систем, наш славетний земляк», «Тарас Григорович Шевченко – поет і художник», «Видатний

Міжнародний день музеїв світова громадськість відзначає щороку 18 травня. Пам'ятну дату запроваджено рішенням Генеральної конференції Міжнародної ради музеїв у 1977 році. Цей день є приводом для того, щоб привернути увагу громадськості до музейної діяльності й показати, наскільки ця діяльність важлива для суспільства.

геній Житомирщини та світу – Леся Українка», «Максим Рильський і наш край», «Житомир, Житомирщина в роки Другої світової війни», «Житомирщина – край партизанської слави», «Наші видатні земляки», «Працею звеличені», «Вони захищають рідну Україну», «Бути волонтером – вимога часу», «Герої не вмирають!» (відеопрезентація про випускників закладу, які загинули на війні 2022-2023 років).

Музей історії Житомирського агротехнічного фахового коледжу охоплює період від 1928 року зі створення Крошенської садово-городньої профшколи до нинішніх днів. Експонати та документи, які містяться в експозиції цього відділу музею, розповідають про історичний шлях та здобутки закладу освіти.

Експозиційні стенди знайомлять відвідувачів з першими випускниками закладу освіти, розвитком Мічуринського руху серед студентів та викладачів, першими директорами закладу, учасниками Другої світової війни, підкорювачами цілинних земель, Героями Соціалістичної Праці та новими здобутками коледжу.

У музеї проводять оглядові екскурсії, під час яких студенти-екскурсоводи знайомлять відвідувачів з експозиціями, дають загальне уявлення про музейне зібрання, характеризують основні експонати, що мають історичну цінність, а також проводять тематичні екскурсії, що присвячені окремій темі чи історичній події, використовуючи при цьому карти, експонати, архівні матеріали.

Багато років поспіль керувала комплексом музеїв Клара Рафаїлівна Поляк, людина-історія, ветеран війни та праці, заслужений діяч культури України. Кожного року наші музеї активно відвідують здобувачі освіти коледжу, ветерани війни, учасники бойових дій, волонтери, гості закладу.

Здобувачі освіти та викладачі коледжу проводять велику пошуково-дослідницьку роботу, яка допомагає постійно поповнювати фонди музею, створювати нові експозиції. Так, головну роль у цьому відіграла група «Пошук». Студенти-пошуковці вивчають пам'ятки історії, культури і природи Житомирщини, бойові та тру-

дові традиції; збирають речові пам'ятки, що є відображенням важливих культурних, соціальних процесів минулого й сьогодення, а це, у свою чергу, дає змогу відтворювати історію рідного краю.

Так, у цей нелегкий і загрозливий час, коли сотні наших випускників-героїв стали на захист України, ми відслідковуємо долю кожного. На жаль, двадцять з них загинули – це важка втрата для нашої коледжанської родини. (<https://youtu.be/UONkCxdxog> – відеоролик «Герої не вмирають!»).

Крім пошукової роботи, музейний комплекс став центром волонтерського руху в закладі. Багато добрих справ на рахунок студентського та педагогічного колективу. Студенти-волонтери залюбки відвідують Житомирський військовий шпиталь. Там дійсно нас чекають, бо ми даруємо пораненим бійцям гарний настрій, веселі пісні, позитивне спілкування та смаколики.

Неодноразово зібрані продукти харчування та засоби особистої гігієни були відправлені в зону бойових дій для військовослужбовців 95-ї Житомирської аеромобільної бригади.

Для військовослужбовців 79-ї Десантно-штурмової бригади волонтери коледжу на зібрані кошти придбали комплекти постільної білизни та інструменти для ремонту техніки.

Музейний комплекс є центром національно-патріотичного виховання студентської молоді. Цікаво, змістовно, з патріотичним піднесенням тут відбуваються зустрічі з військовослужбовцями, учасниками бойових дій, ветеранами війни – нашими випускниками, працівниками, земляками.

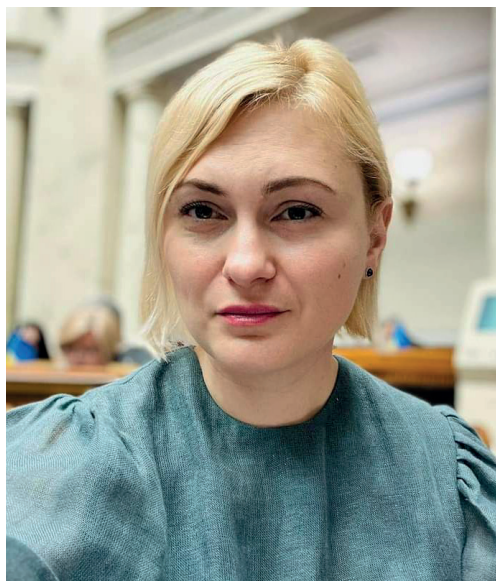
Та хто б не побував у наших музеях, завжди залишається приємно вражений і здивований цим містком пам'яті між минулим та сьогоденням. Ми радо запрошуємо всіх охочих відвідати наші музеї!

Інна ШВАБ,

соціальний педагог,
завідувачка музейного комплексу
Житомирського агротехнічного
фахового коледжу

ЄВГЕНІЯ КРАВЧУК: УКРАЇНА СВЯТКУВАТИМЕ ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ РАЗОМ ІЗ ЄВРОПОЮ – 8 ТРАВНЯ

Україна остаточно відходить від радянського спадку і святкуватиме День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років разом із Європою – 8 травня. Відповідний законопроект №9278 парламент підтримав 317 голосами.

Про це розповіла народна депутатка, заступниця голови парламентського Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук.

«Україна святкуватиме День перемоги над нацизмом разом із Європою. Нарешті ми остаточно позбуваємося радянського спадку, коли саме до 9 травня була прикута вся увага і як у Росії це все перетворювалося на «победобесіє». Тепер ми святкуватимемо 8 травня, у день, коли набув чинності Акт про капітуляцію фашистської Німеччини», — зазначила політикиня.

Вона нагадала, що саме 8 травня для всіх європейських країн є днем перемоги.

«9 травня Україна святкуватиме День Європи, і відповідний указ Президента вже є. Цього року ми відзначали День Європи разом із Європою. Після завершення воєнного стану в нашій державі вихідний день буде 8, а не 9 травня», — додала народна депутатка.

ПАМ'ЯТАЄМО! ПЕРЕМАГАЄМО!

Законом України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років» встановлено День пам'яті та примирення, який відзначають щороку 8 травня з метою вшанування пам'яті всіх жертв Другої світової війни 1939-1945 років.

Запроваджуючи цю пам'ятну дату, Україна прагнула доєднатися до європейської традиції відзначення перемоги у Другій світовій війні, вшанування всіх борців із нацизмом та жертв війни.

Червоний мак, як символ пам'яті жертв війни, вперше використано в Україні на заходах, приурочених до річниці завершення Другої світової війни у 2014 році. Дизайн розроблено за ініціативи Українського інституту національної пам'яті та Національної телекомпанії України. Автором символу є харківський дизайнер Сергій Мішакін. Графічне зображення є своєрідною алюзією: з одного боку, воно уособлює квітку маку, з іншого – кривавий слід від кулі. Поруч із квіткою розміщено дату початку і закінчення Другої світової війни – 1939-1945 та гасло «Пам'ятаємо. Перемагаємо».

В Україні здавна кажуть: маки цвітуть там, де була пролита козацька кров. Тому

червоний мак не лише європейський, але й український символ скорботи і данина шани загиблим Героям.

У ВП «Дубенський фаховий медичний коледж» КЗВО «Рівненська медична академія» РОР студенти та викладачі активно долучилися до всеукраїнської акції «Маки пам'яті». Організатор культурно-дозвілєвої діяльності Людмила Бойко разом зі студентами перших курсів нашого закладу самостійно виготовили ці символи, скориставшись схемами та рекомендаціями Українського інституту національної пам'яті. 8 травня всі студенти, викладачі, працівники коледжу прикріпили ці маки на своєму одязі, вшановуючи пам'ять всіх, хто загинув у Другій світовій війні.

Викладач нашого коледжу Вікторія Міскевич провела історичний екскурс для студентів I-II курсів на тему: «Український вимір Другої світової війни. Міфи та реальності», на якому ще раз наголошено, яким страшним лихом для українців була Друга світова війна.

Цього дня студенти III курсу переглянули кінофільм «Україна у вогні», знятий за твором Олександра Довженка. Фільм розповідає про подвиг українців, хто ціною власного життя, проявляючи ге-

роїзм, сміливість та відвагу, поклав своє життя за звільнення від фашизму. Але, як свідчить історія, хто захищає свою землю, завжди перемагає.

Цього року Україна вдруге відзначає День пам'яті та примирення в умовах повномасштабної збройної агресії рф. Сучасна війна також супроводжується жахливими воєнними злочинами з боку російської армії та політично-військового керівництва рф.

День пам'яті та примирення символізує не триумф переможців над переможеними, а застереження: важливо вміти берегти мир, свій край, цінувати життя.

Пам'ятаємо! Перемагаємо!

Алла ВЛАСЮК,
методист

ВП «Дубенський фаховий медичний коледж»

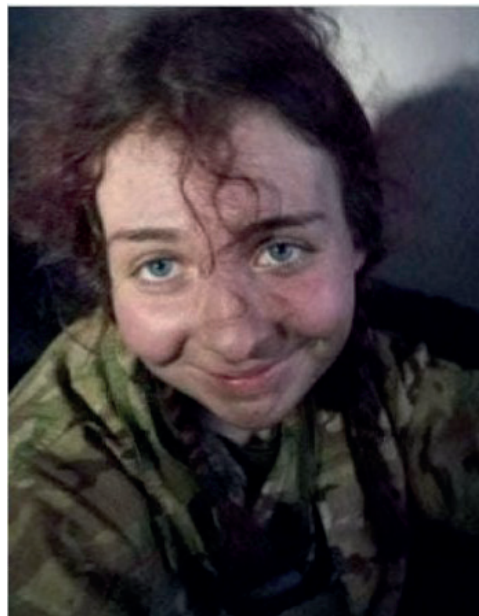
КЗВО «Рівненська медична академія»
Рівненської обласної ради

ІСТОРІЇ ЗАЛІЗНИХ ВОЇНІВ ГАРНІЗОНУ «МАРІУПОЛЬ»

Захисники «Азовсталі» мають повернутися додому – саме під таким гаслом 20 травня в різних містах України відбулися заходи, присвячені річниці виходу в полон маріупольського гарнізону. Рівно рік тому вся країна, а з нею і світ, із завмиранням серця слідувала за подіями в Маріуполі: 16 травня українські військові, які 86 днів тримали позиції і захищали Маріуполь від окупантів, отримали наказ припинити оборону «Азовсталі» та скласти зброю. 20 травня маріупольський гарнізон залишив «Азовсталь» та вийшов у полон.

Вже рік у російському полоні перебувають більш ніж 1900 військових – захисників «Азовсталі», з них – понад 700 бійців полку «Азов». Говорити про них на увесь світ – наш обов'язок, адже кожен полонений має повернутися додому.

ПТАШКА ЗІ СТАЛІ, ЯКУ НЕ ЗЛАМАТИ!

Трошки більше року тому відео, яке виклали у соцмережі захисники Маріуполя, не залишило байдужим світову спільноту. У підземеллі «Азовсталі», між короткими відпочинками між боями наші захисники знаходять у собі силу та бажання співати.

«Зродились ми великої години» та «Батько наш Бандера» заспіває «Пташка» Катерина, випускниця Тернопільського мистецького фахового коледжу імені Соломії Крушельницької: <http://surl.li/hftpr>.

Тоді незламністю наших Героїв, їхньою мужністю та силою духу понад два місяці захоплювався і нині захоплюється увесь світ. Катерина Поліщук, тернопільська Пташка зі сталі, уже рік як на волі. Зустрічається та спілкується із молоддю, розповідає (те, що можна!), ділиться своїми роздумами та переосмисленням цінностей.

І просить Небеса: усі, хто ще нині у полоні, мають вижити і повернутися!

Катерина Поліщук, випускниця Тернопільського мистецького фахового коледжу імені Соломії Крушельницької (2020 рік), парамедикиня з «Азовсталі», зустрілася у своїй альма-матер зі студентами. Дівчина навчалася на відділі «Спів» коледжу, грала у народному театрі, отримала червоний диплом. Та далі пов'язала долю з порятунком людей, але музика відіграла важливу роль у її житті, бо даремно ж її псевдо «Пташка». Її спів для захисників «Азовсталі» облетів увесь світ...

Катерина Поліщук є поетесою, акторкою, парамедикинею, учасницею російсько-української війни, нагороджена орденом «За мужність» III ступеня (2022 рік), присвоєно звання «Почесна громадянка Тернополя (2022 рік).

Про що ж говорила Катруся зі студентами?

«Перших два курси я вчилася на повну. А потім уже заліковка працювала на мене. Так, не раз пропускала заняття, і тепер про це шкодую, хоча витрачала свій час на справи громадські і тоді важливі для мене. Цінують кожну мить, використовуйте кожну секунду для себе, свого збагачення і робіть те, що приносить вам задоволення. Не витрачайте даремно свій час, бо у житті може згодитися усе. Навіть математика для майбутнього митця. І у цьому я переконалася».

«У той страшний час, коли щодня 90 тонн боєприпасів падало тобі на голову, ти розумієш, що кожна мить може бути останньою. Чи було страшно? Так. І тоді я співала. Співала, бо музика давала невимовні вібрації для духу. Співала тихо, бо можливо хтось спав, співала для важкопоранених, бо вони просили...»

«Одного разу у полоні наглядч сказав мені: «Пойош? Тогда спой в коридоре». «Заспіваю, – кажу. – Але тільки в камері, а ви відкрийте двері. І заспівала на увесь голос «Карії очі, чорнії брови»... У р..сні щелепи відповідали. А тоді один з них заплoduвав...»

«Важко було, коли у полоні тобі упродовж дня ставлять по радіо 10 пісень російської попси, яка безкінечно повторюється. Це був страшний психологічний тиск... Коли б не було наказу, ніхто б у полон не здався. Краще було б померти».

«Українська культура зараз має великі можливості заявити про себе на цілий світ. Допомогайте пізнавати її. Вона варта того».

«Чи повторила б я свій життєвий шлях? Так. Я б знову вступила у коледж на «Спів». Не шкодую».

«Ніколи не жалкуйте про свої кроки. Якщо вони будуть помилковими, навчіться зробити висновки, а якщо успішними – продовжуйте торувати свій шлях. І ніколи не звертайте уваги на думку інших. Ви – особистості зі своїми поглядами, думками, зі своїм світоглядом. Цінуйте це».

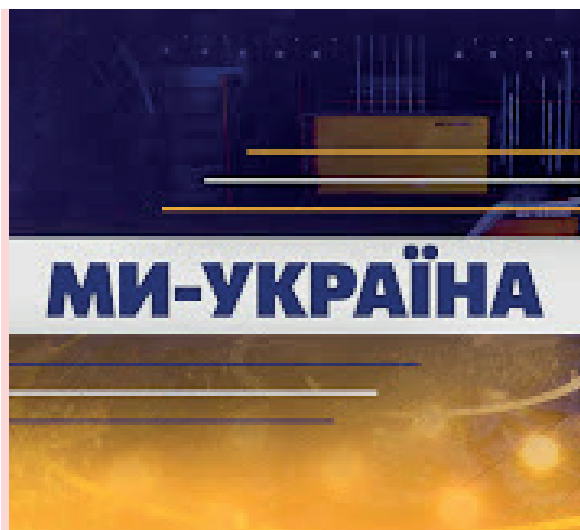
Катерина на зустрічі зі студентами не співала. Вона декламувала власні вірші – глибокі та проникливі.

«Дякую Катрусі, що знайшла час зустрітися із нашими студентами, – зазначив керівник коледжу Сергій Маловічко. – Це було відверте спілкування. Хочу подякувати і твоїм батькам, які виховали тебе ось такою – вільною духом, сміливою, принциповою та широкою».

Підготувала **Тетяна ТАРАСЕНКО**,
пресслужба
Тернопільського мистецького
фахового коледжу
ім. Соломії Крушельницької

ТРИ ДНІ, ЩО ЗРУЙНУВАЛИ СОТНІ ТИСЯЧ ЖИТТІВ

Ми – інформаційна медіаплатформа для всієї країни і кожної родини. Ми не редагуємо реальність, ми показуємо реальне життя таким, яким воно є. Сьогодні Збройні сили дають нам можливість думати про завтра та формувати основу для нової – сильної і вільної – України. Наша команда – бійці інформаційного фронту. Бути осторонь під час війни росії проти України ми не маємо права. Кожен з нас – патріот. Ми хочемо відстоювати справедливість задля перемоги. Кожен з нас – українець. Ми об'єдналися і відтепер «Ми – Україна».

79 років тому, з території України виселили цілий народ. Поки чоловіки воювали на фронтах Другої світової війни, радянська влада позбавила домівок їх жінок, дітей, старих і немічних. І роками забороняла повернутися. Про День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу говоримо з істориком Сергієм Громенком та співзасновником громадської організації КримSOS Алімом Алієвим.

Параграф – науково-популярний історичний проєкт у форматі студійного ток-шоу. Разом з провідними істориками раз на тиждень досліджуємо ключові події та факти з української історії, які росіяни століттями намагалися приховати або переписати.

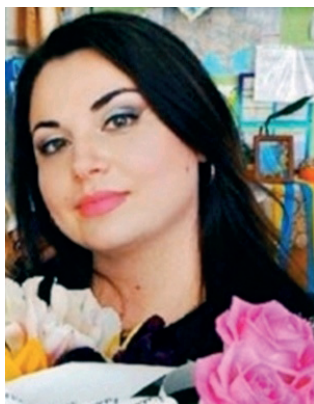
Відео доступне за посиланням: <http://surl.li/hfrzo>

БІЛЬ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ – НАШ СПІЛЬНИЙ БІЛЬ

Ольга КУСПИС,
викладачка

ВСП «Кіцманський фаховий коледж ЗВО «ПДУ»

Мар'яна КАРАСЬОВА,
викладачка

День пам'яті жертв політичних репресій – щорічний національний пам'ятний день в Україні, який припадає на третю неділю травня і відзначається згідно з Указом Президента від 21 травня 2007 року з метою вшанування пам'яті жертв політичних репресій комуністичного режиму.

Серед здобувачів освіти 1-2 курсу ВСП «Кіцманський фаховий коледж ЗВО «ПДУ» відбулася виховна година до Дня пам'яті жертв політичних репресій та депортації кримськотатарського народу в 1944 році, та круглий стіл «Право на пам'ять».

«Великий терор» – масштабна кампанія масових репресій громадян, розгорнута в СРСР у 1937–1938 роках з ініціативи керівництва СРСР й особисто Йосипа Сталіна для ліквідації реальних і потенційних політичних опонентів, залякування населення, зміни національної та соціальної структури суспільства. Через терор і репресії пройшли всі верстви українського населення: від наукової та творчої інтелігенції до селян.

Наслідками комуністичного терору 1930-х років в Україні стало знищення політичної, мистецької та наукової еліти, деформація суспільних зв'язків, руйнування традиційних ціннісних орієнтацій, поширення суспільної депресії й денаціоналізація.

Депортація кримських татар, розпочата 18 травня 1944 року, – один із найяскравіших прикладів злочинів радянського режиму, вчинених ним під

час Другої світової війни. Анексія Криму російською федерацією в лютому 2014 року актуалізувала проблему боротьби кримських татар за свої права. Уже 20 березня того самого року Верховна Рада України ухвалила Постанову № 1140-18 «Про Заяву Верховної Ради України щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави», якою визнавала кримських татар корінним народом України та гарантувала їхнє право на самовизначення в складі України.

Вслухаючись у зміст інформаційних матеріалів, які підготували викладачі гуманітарних дисциплін, студенти аналізували історичні факти і давали їм оцінку з погляду сьогодення. Увагу молоді було зосереджено на тому, що ООН оприлюднила доповідь щодо порушення прав людини в окупованому Криму. Кримські татари знову стали під загрозою поневолення з боку рф. Здобувачі освіти доводили, що зазнаючи утисків та чинячи спротив русифікації, кримський народ змушений знову залишити повернуту так ненадовго рідну землю.

Цьогоріч ця пам'ятна дата в Україні збігається із Днем вишиванки. Викладачі Кіцманського фахового коледжу наголосили на автентичності кримськотатарської вишивки, неповторному орнаменті, кольорах. Вишиванка – код нашої нації! А за словами Рафата Чубарова – голови Меджлису кримськотатарського народу – це є спротив окупаційній злочинній владі.

На завершення учасники переглянули відеокліп української співачки Джамали з піснею «1944», з якою вона перемогла на конкурсі Євробачення, що відбувся в Стокгольмі у 2016 році.

У цей знаковий для світової історії день ми схилиємо голови перед пам'яттю кримських татар, безжально знищених злочинними режимами СРСР та рф.

ПАМ'ЯТАЄМО ПРО ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ НА УКРАЇНІ

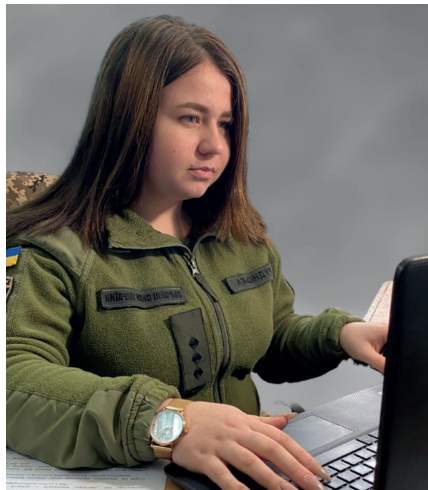
У Рівненському фаховому коледжі економіки та бізнесу відбулася інформаційна хвилинка, приурочена вшануванню пам'яті жертв політичних репресій.

Тяжкою і болісною спадщиною минулого стали масові репресії, які чинились сталінським режимом та його прибічниками в Україні у 1930-х роках. Студенти пригадали злочини масових політичних репресій під час «Великого терору». Одним із трагічних символів сталінського терору став Биківнянський ліс під Києвом – це найбільше в Україні місце масових поховань жертв комуністичних політичних репресій. Жива пам'ять дає наснагу боротися, щоб радянський режим засудив увесь світ на рівні з нацизмом. Сьогодні Україна демонструє світові надзусилля в боротьбі проти безжального агресора. Вона бореться за те, щоб сталінські методи Великого терору не були інструментом політики у XXI столітті.

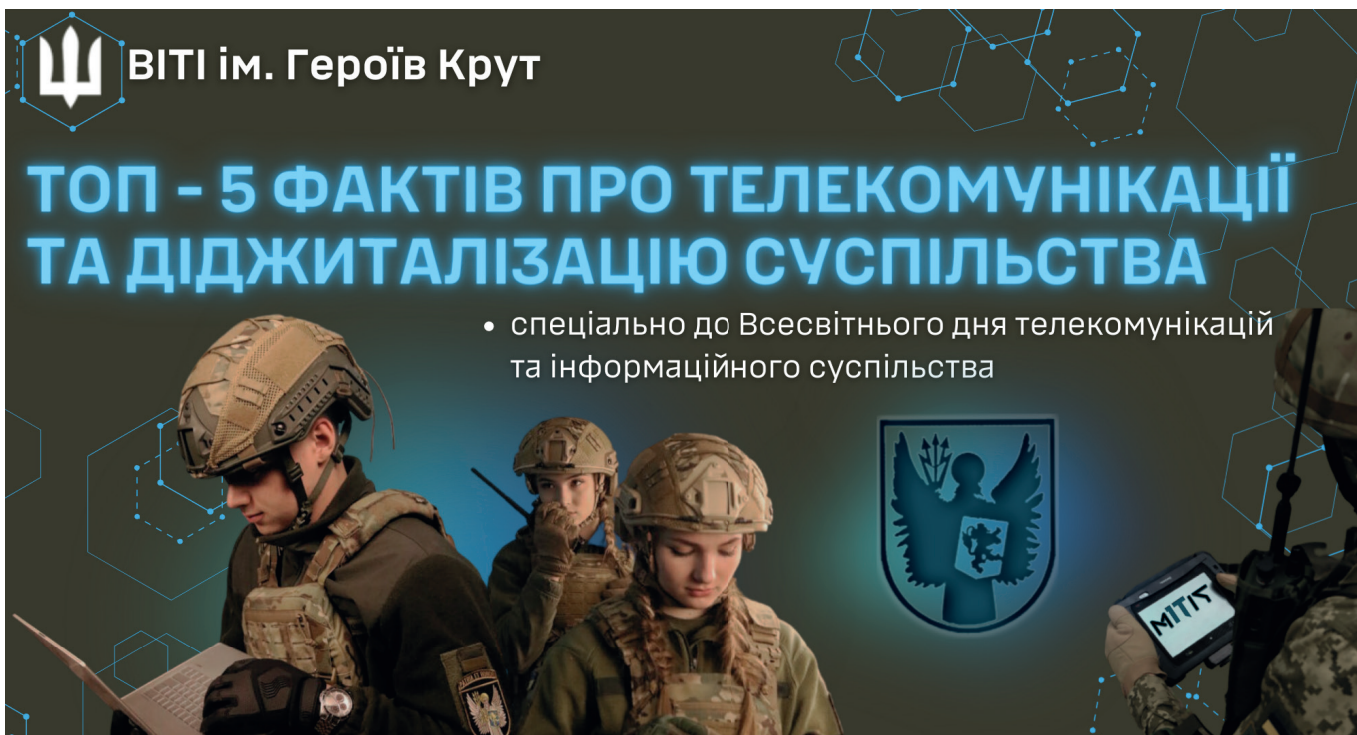

Повідомила Катерина ОНИЩУК, викладач Рівненського фахового коледжу економіки та бізнесу

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА. П'ЯТЬ ФАКТІВ ПРО ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ ТА ДИДЖИТАЛІЗАЦІЮ

Анастасія РУДНИЦЬКА,
старший лейтенант, начальник служби зв'язків
з громадськістю Військового
інституту телекомунікацій
та інформатизації імені Героїв Крут

Іноді здається, що військові операції схожі на чарівництво – проліт літаків, раптові переміщення військ, інтерактивні картографічні системи, які виводяться прямо на окуляри. Все це неабияк вражає.

Сучасна війна відбувається не лише на полі бою, а й у сфері зв'язку та інформаційних технологій. Захоплююче та ефективно проведення військових операцій залежить від бездоганної комунікації, вміння налагодженого зв'язку та якісного обміну інформацією.

Зокрема, розвиток електрозв'язку та інформаційних технологій став вирішальним чинником для сучасних армій у всьому світі. Інноваційні засоби зв'язку забезпечують військовим можливість не лише оперативно вирішувати складні стратегічні завдання, а й підтримувати зв'язок у непередбачених ситуаціях.

Тому, саме 17 травня, коли весь світ відзначає Всесвітній день електрозв'язку та інформаційного суспільства, ми презентуємо п'ятірку найцікавіших фактів про

електрозв'язок та диджиталізацію.

Факт 1. Зв'язок – шлях до світового з'єднання. Сьогодні ми живемо в епоху, коли люди можуть спілкуватися миттєво незалежно від відстаней. Завдяки розвитку зв'язку, віддалені країни, культури та люди можуть легко обмінюватися інформацією, ідеями та досвідом.

Факт 2. Швидкість диджиталізації. Нині кількість підключених до інтернету пристроїв значно перевищує кількість людей на планеті.

Факт 3. Кібербезпека – першочергове завдання XXI сторіччя. З прогресом диджиталізації кібербезпека стала одним із головних пріоритетів для суспільства та армії. Збільшення кількості кібератак і потенційних загроз, пов'язаних зі злочинною діяльністю та шпигунством, вимагає надійних систем захисту та кібероборони.

Факт 4. Інтернет – світ без кордонів. Інтернет став справжнім символом інформаційного суспільства. Він з'єднує мільярди людей по всьому світу і надає безмежні можливості доступу до знань, комунікації та розваг.

Завдяки інтернету сучасна військова діяльність отримала нові інструменти і методи, що забезпечують швидкий та безперервний обмін даними.

Факт 5. 5G – революція у швидкості передачі даних. Поява 5G-технології відкриває нові перспективи у сфері зв'язку. Ця швидкісна мережа надасть величезні можливості для розвитку військових систем зв'язку, забезпечуючи високу швидкість передачі даних, надійність і низьку затримку, а також дасть змогу військам працювати синхронно та ефективно на різних рівнях.

Сподіваємося, ці факти були цікавими та корисними для вас!

Користуючись нагодою, вітаємо всіх фахівців сфери електронних комунікацій та інформаційних технологій із професійним святом! Бажаємо нових трудових і творчих звершень, нехай вдалимі будуть всі ваші починання в ім'я України.

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ГУРТКІВ

Вже традиційно навесні Ніжинський фаховий коледж НУБіП України проводить Тиждень студентської науки, метою якого є залучення здобувачів освіти до наукової роботи, участі в наукових гуртках, адже робота на студент-

ській науковій ниві значною мірою допомагає формувати сучасного, компетентного, висококваліфікованого, конкурентоспроможного та креативного фахівця на ринку праці.

Студентські наукові гуртки є однією з форм наукової діяльності студентів, спрямованої на розширення їх наукового потенціалу й формування навичок науково-дослідницької діяльності.

Цьогоріч студентам коледжу видалася нагода в очному форматі представити результати наукової діяльності дев'яти студентських гуртків, які презентували наукові здобутки за 2022-2023 навчальний рік та стратегію їх розвитку: гурток технічної творчості, історико-краєзнавчий гурток «Кліо», математичний гурток «Вектор», гурток науково-технічної творчості, екологічний гурток «Життя в стилі ЕКО», науковий гурток «Ерудит», науковий гурток «Віртуал», хіміко-біологічний гурток Aves, науковий гурток «Логіст».

Доповіді, представлені старостами студентських гуртків, були досить цікавими, змістовними, побудованими лише на власних розробках і дослідженнях. Безперечно, вражає натхнення й завзятість викладачів і студентів, які, презентуючи свої напрацювання в цьому році, уже ма-

ють безліч цікавих ідей та планів на майбутнє.

Варто зазначити, що наукові гуртки постійно розвиваються, урізноманітнюють види своєї діяльності, застосовують інноваційні технології та сучасні методи пізнання для того, щоб якнайкраще розкрити свій потенціал та представити на високому рівні результати своєї діяльності, беруть участь у науково-практичних конференціях, конкурсах і олімпіадах, що значно підвищує їх фаховий рівень.

Щиро дякуємо керівникам гуртків та їх членам за наполегливу та плідну роботу. Бажаємо всім учасникам Тижня студентської науки – 2023 подальших успіхів та натхнення для досягнення нових наукових вершин!

Тетяна ШЕЇН,
заступник директора
з навчально-виховної роботи
ВСП «Ніжинський фаховий коледж
НУБіП України»

ТРИМАЄМО МОВНИЙ ФРОНТ!

Вітаємо Кирила Ткачука, студента групи ПО-12, та його наставницю, викладача циклової комісії філологічних дисциплін Ольгу Василівну Терещенко, із перемогою (I місцем) у всеукраїнському етапі XXIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика!

24 березня 2023 року в дистанційному форматі відбувся четвертий етап конкурсу. Це надзвичайно важливий державницький проєкт, спрямований у майбутнє.

У фіналі конкурсу змагалися 805 знавців української мови із закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

Учасники конкурсу демонстрували знання української мови, розмірковували у творах про волонтерство, норми життя суспільства під час війни, значення почесної відзнаки «Герой України». Також висловлювали думки щодо інформаційної гігієни, правил спілкування в соціальних мережах та давали рекомендації, як можна зацікавити учнів під час онлайн-навчання й спонукати молодь говорити українською.

Цей конкурс не просто тестування на знання державної мови – це ще одна з надзвичайно важливих форм патріотичного виховання. А отже, він працює на майбутнє України.

Як засвідчили останні події, коли Україна опинилася на грані війни з нашим північним сусідом, мова має значення, бо мова – це символ народу, це самоідентифікація нації. Де є українська мова, там є Україна! Тож, як бачимо й відчуваємо, мова – це наша наймогутніша зброя!

Бажаємо Кирилові й надалі перемагати в житті. Адже де перемога, там успіх! А Україні для відбудови потрібна успішна, цілеспрямована, озброєна знаннями молодь!

Повідомила **Леся КРУПІНА**,
директор Обласного коледжу «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А.С. Макаренка» Полтавської обласної ради

МИСТЕЦТВО УСПІХУ!

Студенти спеціальностей 025 Музичне мистецтво та 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) Комunalного закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради з року в рік є постійними переможцями вокальних, інструментальних, мистецьких всеукраїнських і міжнародних конкурсів, де професійне журі відзначає високий рівень виконавської майстерності, чудові вокальні дані та хорошу технічну підготовку. Лише за цей навчальний рік понад двадцять нагород, з яких переважна більшість Гран-Прі, здобули студенти студії «Успіх» під керівництвом Надії Миколаївни Павлюк.

Війна в Україні не стала поза увагою творчої молоді. Майже щомісяця учасники студії беруть участь у благодійних патріотичних акціях та марафонах на підтримку ЗСУ. Наймасовішими стали: «Ми єдині – молодь та ЗСУ», «День пам'яті Небесної Сотні», «З Україною у серці», «Європа – це ми», «Разом переможемо». Даруючи лучанам та гостям Луцька свої найкращі музичні виступи, вони збирали кошти на потреби військовослужбовцям і таким чином вносили свій вклад у наближення Перемоги.

Луцький педагогічний коледж пишається своїми талановитими, креативними та творчими студентами та їх керівниками.

Повідомив **Василь ШКОБА**,
завідувач відділення КЗВО «Луцький педагогічний коледж» ВОР

СТУДЕНТСЬКІ СПОРТИВНІ ОЛІМПІ

СПОРТИВНІ ІГРИ УКРАЇНИ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ЗФПО З ВОЛЕЙБОЛУ

З 19 по 21 травня 2023 року у спортивному комплексі Національного університету водного господарства та природокористування в м. Рівне відбулися Спортивні ігри України серед студентів закладів фахової передвищої освіти 2022-2023 навчального року з волейболу (юнаки).

Аби виявити найкращих до спортивної зали Рівненського економіко-технологічного фахового коледжу НУВГП з'їхалися 73 студенти з 7 регіонів, які представляли 7 закладів фахової передвищої освіти нашої країни.

За результатом змагань переможцем у загальнокомандному заліку стали волейболісти з Волинської області, які представляли КЗВО «Луцький педагогічний коледж» та Технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету. Вітаємо з досягнутим успіхом керівників Луцьких коледжів Петра Бойчука та Олега Герасимчука, керівників фізичного виховання Володимира Тарасюка та Миколу Гамалійчука.

Срібні нагороди вибороли представники Вінниччини: Вінницький технічний фаховий коледж та Вінницький транспортний фаховий коледж.

Бронзові нагороди дісталися спортсменам з Рівненщини, а саме волейболістам Мирогощанського аграрного фахового коледжу та ВСП «Рівненського фахового технічного коледжу НУВГП».

Вітаємо переможців та призерів змагань та бажаємо наснаги і ще більших перемог у майбутніх змаганнях!

БРОНЗОВА НАГОРОДА ЧЕМПІОНАТУ УКРАЇНИ ЗІ СТРІЛЬБИ КУЛЬОВОЇ У СТУДЕНТКИ РОГАТИНСЬКОГО АГРАРНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

13-18 травня 2023 року у Львові відбувся Чемпіонат України зі стрільби кульової. Тетяна Верб'яна, студентка групи Тв-21 Рогатинського аграрного фахового коледжу, у складі команди Івано-Франківської області, дівчат Рогатинської СДЮСШОР здобула особисту бронзову нагороду у вправі МП-5 (стрільба з малокаліберного пістолета на 25 м).

Вітаємо з перемогою та бажаємо нових досягнень!

Підготував **Олександр МИРОНЕНКО**, Науково-методичний центр ВФПО

Студент Олександрівського педагогічного фахового коледжу імені В.О. Сухомлинського – переможець змагань на Кубок світу з кікбоксингу

З 18 по 21 травня в Туреччині відбувалися змагання на Кубок світу з кікбоксингу WAKO. Студент Олександрівського педагогічного фахового коледжу імені В.О. Сухомлинського – Андрій Михайленко – взяв участь у змаганнях і став переможцем!

А Богдан Колмаков, випускник коледжу спеціальності «Фізична культура і спорт», виборов II місце у категорії «Швидкість» з паркуру у французькому

місті Монпельє.

Вітаємо спортсменів з високими результатами та бажаємо подальших успіхів і перемог!!!

ДЗЮДО. ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ U-16

16-17 травня 2023 року в Києві відбувся Чемпіонат України з дзюдо U-16.

У змаганнях брали участь вихованці Харківського фахового коледжу спорту відділення дзюдо. За підсумками проведення змагань перше місце у ваговій категорії до 66 кг посів Григорій Черемхов; третє місце у ваговій категорії до 46 кг посів Арсеній Агєєв; також третім став Алі Кулієв у ваговій категорії до 55 кг.

У загальнокомандному заліку команда Харківської області посіла друге місце, поступившись збірній команді Києва.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ: ВАЖЛИВІСТЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА В КОЛЕДЖІ

Наталія СПАСЬКА,
практичний психолог

Кропивницького будівельного фахового коледжу

Початок навчання у новому закладі освіти може бути захоплюючим, але водночас і стресовим для багатьох здобувачів освіти. Адаптація до нового середовища, випробування, нові вимоги та відповідальність можуть становити справжні виклики для першокурсників. Саме тут на сцену виходить практичний психолог, який відіграє важливу роль у підтримці здобувачів освіти під час переходу до коледжу.

Однією з основних функцій практичного психолога є робота з адаптації першого курсу. Він допомагає здобувачам освіти зрозуміти та прийняти нові соціальні, академічні та особистісні виклики, з якими вони стикаються. Психолог сприяє формуванню позитивного ставлення до нового оточення та створює сприятливу атмосферу для самовираження здобувачів освіти.

Перші дні в коледжі часто супроводжуються стресом і тривогою, адже здобувачі освіти зіткнулися з незнайомими людьми, новим розкладом, великим обсягом навчального матеріалу та іншими викликами. Практичний психолог проводить групові заняття у формі тренінгу та індивідуальні консультації з метою сприяння адаптації. Він надає здобувачам освіти практичні поради та стратегії, які допоможуть їм ефективно організувати свій час, керувати стресом та впоратися зі складнощами.

Крім роботи з адаптації першого курсу, практичний психолог в коледжі займається і консультаційною роботою з особистих питань. Цей аспект його роботи є конфіденційним і надає здобувачам освіти змогу відкрито обговорювати свої проблеми, турботи та емоційні стани.

Студентське життя може бути складним і вимагати вирішення різних питань. Практичний психолог забезпечує підтримуючу атмосферу для здобувачів освіти, де вони можуть відкрито висловлювати свої проблеми та переживання. Він надає психологічну підтримку, слухає та сприяє розвитку навичок управління емоціями, вирішенню конфліктів та подоланню труднощів.

Консультаційна робота психолога охоплює широкий спектр питань, як-от особисті стосунки, самооцінка, стрес, тривога, депресія, питання саморозвитку та багато іншого. Психолог сприяє самопізнанню здобувачів освіти, допомагає їм розкрити власні потенціали та здійснити особистісний розвиток.

Важливо зазначити, що консультаційна робота психолога базується на принципі конфіденційності. Це означає, що всі розмови та інформація, які обговорюються під час консультацій, залишаються анонімними та не розголошуються третім особам без згоди здобувача освіти. Це дозволяє здобувачам освіти відчувати безпеку та довіру.

Крім роботи з адаптації першого курсу та консультаційної підтримки, практичний психолог в коледжі також проводить курс з розвитку лідерських якостей для студентської ради, яка відіграє вагомий роль у співпраці з адміністрацією коледжу та представленні інтересів студентського колективу.

Тренінги з розвитку лідерських якостей допомагають студентам – членам студентської ради вдосконалювати свої навички управління, комунікації та співпраці. Практичний психолог проводить такі тренінги, пропонуючи здобувачам освіти різноманітні активні вправи, групові дискусії, рольові ігри та інші методи, що сприяють їхньому особистому та професійному зростанню.

У цих тренінгах студенти-учасники отримують можливість розширити свої навички співпраці, вміння слухати та висловлювати свої думки, приймати рішення,

керувати конфліктами та вести ефективні зустрічі. Практичний психолог також допомагає розкрити індивідуальні лідерські потенціали кожного учасника і сприяти розвитку їхніх унікальних стилів лідерства.

Важливою складовою тренінгів є сприяння формуванню ефективних команд та розвитку колективної відповідальності. Практичний психолог може проводити командоутворюючі вправи, спрямовані на розвиток довіри, співпраці та побудову спільних цілей.

У роботі практичного психолога в коледжі також важливо враховувати не тільки потреби та питання здобувачів освіти, але й інших учасників освітнього процесу – батьків, викладачів та кураторів груп. Практичний психолог надає консультаційну підтримку цим особам з метою забезпечення гармонійного розвитку та навчання здобувачів освіти.

Консультації для батьків – це корисний інструмент для розуміння та підтримки емоційного та академічного розвитку своїх дітей. Практичний психолог надає поради щодо побудови позитивних батьківських підходів, ефективного спілкування зі здобувачами освіти та розв'язання конфліктів. Важливою частиною цих консультацій є заспокоєння батьків щодо процесу адаптації та навчання їхніх дітей.

Консультації для викладачів сприяють забезпеченню психологічної підтримки та розвитку їхніх професійних навичок. Психолог разом з викладачем розробляють стратегії для ефективного спілкування зі здобувачами освіти, управління групою, підвищення мотивації та підтримки освітнього процесу. Консультації також можуть включати обговорення методів оцінювання та вирішення проблем зі здобувачами освіти, які можуть виникати в академічній сфері.

Консультації для кураторів груп спрямовані на підтримку їхньої ролі у супроводженні та вихованні здобувачів освіти.

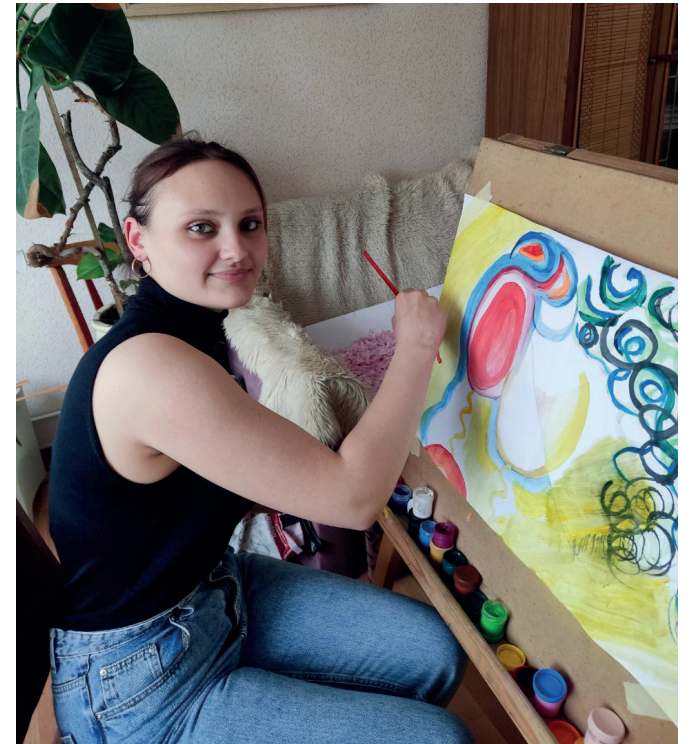
В нашому коледжі психолог використовує різноманітні методики сприяння, самокорекції та особистісного розвитку здобувачів освіти. Деякі з них охоплюють таке.

1. Когнітивно-поведінкова терапія (КПТ): ця методика допомагає здобувачам освіти розуміти зв'язок між своїми думками, почуттями та поведінкою. Практичний психолог навчає здобувачів освіти ідентифікувати негативні або шкідливі мислення та переконання і замінювати їх позитивними і конструктивними.

2. Методика медитації та релаксації: практика медитації та релаксації може допомогти здобувачам освіти знизити рівень стресу, поліпшити концентрацію та саморегуляцію. Психолог ознайомлює здобувачів освіти з техніками дихання, візуалізації та медитації, які здобувачі освіти можуть застосовувати самостійно для зняття напруги.

3. Емоційно-фокусована терапія (ЕФТ): цей підхід спрямований на розуміння та вираження емоцій. Ми вчимо здобувачів освіти впізнавати та ефективно виражати свої емоції, що сприяє підвищенню емоційної свідомості та саморегуляції.

4. Арт-терапія: це методика, яка використовує мистецтво та творчість для виявлення та розв'язання пси-

хологічних проблем. Практичний психолог проводить сесії малювання, розписування або використовує інші види творчості для допомоги здобувачам освіти виражати свої почуття та розв'язувати конфлікти. Особливо здобувачам освіти подобається «Казкотерапія».

У сучасному світі, де психологічне благополуччя та здоров'я здобувачів освіти мають особливу вагу, психолог коледжу має інноваційні інструменти для забезпечення якісної психологічної підтримки.

В умовах війни, коли наші здобувачі освіти навчаються із-за кордону та не мають можливості відвідувати психолога особисто, психолог має володіти навичками використання технологій і онлайн-ресурсів. Німеччина, Польща, Ізраїль – з цими країнами психолог проводить відеоконференції, спілкується на чатах та платформах для онлайн-консультування, що дозволяє здобувачам освіти звернутися за підтримкою та порадами в зручний для них час.

Ще один інструмент, який гарантує якісну психологічну діагностику та аналіз психологічного стану здобувачів освіти – програма «AIC-я психолог».

В роботі психолога коледжу програма «AIC-я психолог» є незамінним помічником. Вона поєднує передові технології штучного інтелекту, бази даних та психологічних знань, що дозволяє здійснювати об'єктивну та ефективну оцінку психологічного стану здобувачів освіти.

Однією з переваг програми «AIC-я психолог» є швидкість та зручність діагностики. Завдяки автоматизованому процесу, психолог отримує детальну інформацію про психологічний стан здобувача освіти. Всього за декілька хвилин програма аналізує великий обсяг даних та надає комплексну оцінку, що дозволяє швидко виявляти основні проблеми та потреби здобувача освіти.

Поряд зі швидкістю, програма «AIC-я психолог» пропонує різноманітні методики діагностики. Вона включає шкали та тести, що дозволяють виміряти рівень стресу, тривожності, депресії, самооцінки та інших психологічних аспектів. Такий комплексний підхід допомагає всебічно та безпомилково працювати психологу.

На завершення можна зробити висновок, що робота практичного психолога в коледжі відіграє важливу роль у підтримці і розвитку здобувачів освіти. Цей професійний фахівець не лише забезпечує психологічну допомогу та консультування, але й сприяє створенню здорового та безпечного освітнього середовища.

Важливо відзначити, що робота практичного психолога в коледжі базується на наукових дослідженнях і сучасних методиках психологічної практики. Він постійно вдосконалює свої знання та навички, щоб ефективно допомагати здобувачам освіти у їхньому особистісному і академічному розвитку.

У своїй роботі практичний психолог дотримується принципів етики, конфіденційності та поваги до особистості. Він створює сприятливу атмосферу спілкування, де здобувачі освіти можуть відкрито висловлювати свої проблеми та емоції, знаходити підтримку і засоби для подолання труднощів.

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ У ПИТАННЯХ ТА ВІДПОВІДЯХ

Чи можна бронювати працівника, який працює за сумісництвом?

Листом від 20.03.2023 № 2704-22/11985-07 Мінекономіки надано роз'яснення щодо бронювання працівника, який працює за сумісництвом, та з інших питань бронювання військовозобов'язаних згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час» від 27.01.2023 № 76.

На думку фахівців Мінекономіки, Порядок № 76 не містить обмежень, щодо бронювання працівників, які працюють за сумісництвом.

Отже, у разі наявності укладеного встановленим порядком трудового договору (контракту) між підприємством та працівником його бронювання на період мобілізації та на воєнний час здійснюється у порядку, визначеному Постановою № 76.

Чи є підставою для надання допомоги з тимчасової непрацездатності медогляд працівника за повісткою військкомату?

Листом Пенсійного фонду України від 27.02.2023 № 2800-030401-8/10042 зазначено таке. Згідно із частиною першою статті 3 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.99 № 1105-XIV (далі – Закон) соціальне страхування здійснюється за принципами законодавчого визначення умов і порядку здійснення соціального страхування.

Частиною першою статті 15 Закону визначено, що допомога з тимчасової непрацездатності надається застрахованій особі у формі страхових виплат, які повністю або частково компенсують втрату заробітної плати (доходу).

Водночас частиною першою статті 23 Закону передбачено, що підставою для призначення допомоги з тимчасової непрацездатності є сформований на основі медичного висновку про тимчасову непрацездатність листок непрацездатності.

Також слід зазначити, що підпунктом 4 пункту 2 розділу IV Порядку організації експертизи тимчасової втрати пра-

цездатності, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09.04.2008 № 189, передбачено, що лікарі суб'єктів господарювання видають документ, що засвідчує тимчасову непрацездатність особи для пред'явлення за місцем вимоги у вигляді довідки довільної форми, засвідченої підписом лікаря й печаткою суб'єкта господарювання, особам, які проходять обстеження у суб'єктів господарювання за направленням військових комісаріатів.

З урахуванням наведеного надання допомоги з тимчасової непрацездатності за період проходження обстеження за направленням територіального центру комплектування та соціальної підтримки не передбачено нормами Закону.

Чи зберігається місце роботи, займана посада і середня заробітна плата за працівником для проходження медогляду за направленням військкомату?

Згідно з п.10 ст.1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» від 25.03.1992 № 2232 (далі – Закон) громадяни України, які приписані до призовних дільниць або перебувають у запасі Збройних сил України чи проходять службу у військовому резерві. Вони зобов'язані перебувати за викликом районного (міського) військового комісаріату для проходження медичного огляду.

Громадяни України для виконання обов'язків, пов'язаних із взяттям на військовий облік, призовом або прийняттям на військову службу, а також особи, які направляються відповідними районними (міськими) територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, Центральним управлінням або регіональним органом Служби безпеки України, відповідним підрозділом Служби зовнішньої розвідки України на медичний огляд (медичне обстеження в амбулаторних чи стаціонарних умовах), лікування, звільняються від роботи на час, необхідний для виконання зазначених обов'язків та перебування в лікувальному закладі охорони здоров'я, із збереженням за ними місця роботи, займаної посади і середньої заробітної плати (п. 2 ст. 21 Закону).

Чи можна переслати трудову книжку звільненому працівнику, який перебуває за кордоном?

Східне міжрегіональне управління Держпраці повідомляє таке. Відповідно до вимог частини першої статті 47 Кодексу Законів про працю України (далі – Кодекс) роботодавець зобов'язаний у день звільнення видати працівникові копію наказу (розпорядження) про звільнення, письмове повідомлення про нараховані та виплачені йому суми під час звільнення та провести з ним розрахунок у строки, визначені статтею 116 Кодексу, а також на вимогу працівника внести належні записи про звільнення до трудової книжки, що зберігається у працівника.

Трудова книжка видається йому під розписку в журналі обліку.

Якщо працівник у день звільнення відсутній на роботі, то видати особисто трудову книжку йому неможливо. У такому випадку власник або уповноважений ним орган у цей день надсилає йому поштове повідомлення із вказівкою про необхідність отримання трудової книжки. Пересилання трудової книжки поштою з доставкою на зазначену адресу допускається тільки за письмовою згодою працівника.

Згідно зі статтею 7 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX у період дії воєнного стану порядок організації діловодства з питань трудових відносин, оформлення і ведення трудових книжок та архівного зберігання відповідних документів у районах активних бойових дій визначається роботодавцем самостійно, за умови забезпечення ведення достовірного обліку виконуваної працівником роботи та обліку витрат на оплату праці.

Водночас зауважуємо, що відповідно до абзацу третього пункту 37 Правил надання послуг поштового зв'язку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270, у міжнародних поштових відправленнях забороняється пересилати дозволи на право носіння зброї, трудові книжки, військові квитки, документи, що посвідчують особу (крім пересилання в реєстрованих міжнародних поштових відправленнях паспортів громадянина України для виїзду за кордон, а також у період дії воєнного стану або на період,

що закінчується в останнє число місяця, у якому завершується дія карантину, встановленого на території України Кабінетом Міністрів України, паспортів громадянина України, посвідчення особи на повернення в Україну).

Якщо в разі звільнення працівник не може з'явитися особисто на підприємство для отримання трудової книжки, він може реалізувати свої права й обов'язки через представництво, тобто має право довірити одержання трудової книжки третій особі.

Довіреність є письмовий документ, що видається однією особою іншій особі для представництва перед третіми особами. Довіреність на вчинення правочину представником може бути надана особою, яку представляють (довірителем), безпосередньо третій особі (частина третя статті 244 ЦКУ). Довіреність, що видається у порядку передоручення, підлягає нотаріальному посвідченню (частина друга статті 245 ЦКУ).

Якщо довіреність відповідає вимогам законодавства, то за умови надання представником документа, що посвідчує його особу, роботодавець може видати йому трудову книжку довірителя, залишивши для зберігання на підприємстві оригінал або належним чином засвідчену копію довіреності та копію документа, що посвідчує особу представника.

У Книзі обліку руху трудових книжок і вкладишів до них зазначається, що трудову книжку видано на підставі довіреності, вказавши прізвище та ініціали отримувача та реквізити довіреності.

Зауважуємо, що трудові книжки та їх дублікати, що не були одержані працівниками під час звільнення, зберігаються протягом двох років у відділі кадрів підприємства окремо від інших трудових книжок працівників, які перебувають на роботі. Після цього строку незатребувані трудові книжки (їх дублікати) зберігаються в архіві підприємства протягом 50 років, а після закінчення зазначеного строку їх можна знищити в установленому порядку.

Консультує
Ірина БЕРЕЗЕНКО,

доктор філософії з права,
Науково-методичний центр ВФПО

ЗАКЛЮЧНИЙ, КІНЦЕВИЙ, ПРИКІНЦЕВИЙ, ОСТАТОЧНИЙ

Дієслово заключати й похідний від нього прикметник заключний, а також іменник заключення нерідко доводиться чути з уст і бачити на письмі:

“Колгосп заключив договір на продаж городини”; “З досвіду минулого можна заключити, що до весни треба готуватися взимку”; “На заключення зльоту відбувся концерт”; “Заключна вистава театру пройшла з великим успіхом”; “У своєму заключному слові доповідач відповів на всі питання”.

Прикметник заключний попав навіть до наших словників, хоч дієслова заключати й віддієслівного іменника заключення там немає. Чому? Та тому, що дієслова заключати нема в українській мові, а прикметник заключ-

ний є не що інше, як калька з російського слова заключительный.

Яка потреба в такому калькуванні? Чи нема відомих українських відповідників, що доводиться на певні поняття позичати слова з інших мов? Ні, такі відповідники є, ними широко користуються ті, що дбають за культуру своєї мови. Ось прикметник кінцевий (“Кінцеві форми тієї еволюції” – А. Кримський); є ще прикметник прикінцевий (“У прикінцевій строфі висловлено основну думку твору” – “Історія української літератури”); в деяких випадках відповідником до російського прикметника заключительный є слово остаточний, наприклад: остаточний баланс, остаточна цифра (“Почисливши все звільна,

Продовжуємо цикл статей з книжки «Як ми говоримо» відомого українського мовознавця, письменника, перекладача, дослідника проблем розвитку й культури української мови Бориса Дмитровича Антоненка-Давидовича.

він прочитав остаточну цифру без голосу”. – І. Франко).

З цих прикладів бачимо, що в наведених на початку фраз можна й треба було написати: “Колгосп уклав договір”; “Можна зробити висновок”; “На закінчення (наприкінці, наостанку) зльоту”; “У кінцевому (прикінцевому) слові”.

Підготувала Ірина СЕРОВА
Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 280 с.

ДЕНЬ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ. ДЕВ'ЯТЬ ЦІКАВИХ ФАКТІВ ПРО СЛОВ'ЯНСЬКІ МОВИ

24 травня в Україні відзначали День слов'янської писемності та культури. Свято відоме також в інших східноєвропейських країнах: Болгарії, Сербії, Македонії, Чехії, Чорногорії.

Дата свята обрана не випадково – цього дня церква згадує рівноапостольних Кирила і Мефодія, творців кириличного алфавіту і давньослов'янської мови, яка є спільним предком слов'янських мов. На честь свята УНІАН опублікувало цікаві та маловідомі факти про слов'янські мови, до яких належить і українська.

До слов'янських відносять кілька десятків сучасних мов, на яких говорять майже 440 мільйонів осіб. Всі слов'янські мови мають приблизно 80% загального лексикону. Цікаві факти про слов'янські мови та писемність:

- Імовірно, предком сучасних слов'янських мов є праслов'янська мова, яка існувала приблизно в II-I столітті до н.е. Ніяких її письмових пам'яток не виявлено.
- Багато людей вважають, що найдавнішою літературною пам'яткою, написаною праслов'янською мовою, є «Веллесова книга». Однак більшість сучасних вчених впевнені, що це фальсифікація 1950-х років. Не існує ніяких матеріальних доказів існування такої книги.
- У IX столітті Кирило і Мефодій розробили писемність старослов'янської мови, яку було засновано на діалекті жителів сучасних Салонік. Як алфавіт для неї використовували кирилицю і глаголицю. Мова існувала переважно для написання книг, в побуті ж її не використовували.
- У старослов'янській мові не було теперішнього часу, але було чотири форми минулого і три майбутнього. Також у ній було шість відмінків, як у сучасній українській мові.

- У наш час ентузіасти створили штучну міжслов'янську мову, яка використовує загальні для більшості слов'янських мов правила і слова. Її можуть розуміти жителі майже всіх східноєвропейських країн. Послухайте казку міжслов'янською мовою і перевірте, чи багато речень ви зрозуміли (<http://surl.li/hifj>).
- Є сучасні слов'янські мови, які не мають чіткої літературної норми, наприклад, чорногорська і сербохорватська.
- З-поміж лінгвістів немає єдиної думки, чи були Кирило і Мефодій творцями глаголиці і кирилиці. Найбільш поширена думка, що брати розробили глаголицю, а кириличну абетку створили пізніше їхні учні. Глаголицю в сучасних мовах не використовують.
- Більшість слов'янських мов використовують латинський алфавіт. Кириличну азбуку використовують в українській, болгарській, македонській, сербській та чорногорській мовах.
- Слов'яни уявляли рай як вічно сонячне і тепле місце, куди на зимівлю відлітають птахи, а також душі померлих. Вони називали це місце добре відомим українцям словом «вирій».

Каріна ПІКУЛИНА,
інформаційне агентство УНІАН

СЛОВ'ЯНСЬКА ПИСЕМНІСТЬ – БЕЗЦІННЕ НАДБАВАННЯ ЛЮДСТВА

Щороку 24 травня в Україні та в інших слов'янських країнах відзначають День слов'янської писемності та культури. Його встановлено у 2004 році на честь творців слов'янської писемності святих КИРИЛА і МЕФОДІЯ.

Усне мовлення всіх народностей слов'ян колись було єдиним і відрізнялося тільки діалектами. Загалом мешканці європейського сходу легко розуміли один одного, проте своєї письмової системи у них не було, а спроби пристосувати до фонетичного складу мови латинський чи грецький алфавіт не мали успіху.

Отримати свою абетку нашим предкам вдалося завдяки двом братам з Візантії, які жили в далекому IX столітті — КИРИЛУ й МЕФОДІЮ. Крім алфавіту, вони подарували нашим народам переклад основних

християнських священних текстів. Тому День писемності та мови має прямий стосунок до рівноапостольних братів, яким віддають шану саме в цей день.

Слов'янську писемність, основи якої заклали Кирило й Мефодій, було створено в IX столітті, близько 862 року. Брати-просвітителі зі своїми учнями та послідовниками уклали одну з найдосконаліших та найзагадковіших абеток, що отримала назву «кирилиця».

На основі кирилиці склалися абетки багатьох народів – українців, білорусів, болгар, македонців, сербів, чорногорців, а також деяких народів Азії. Нині більше ніж 250 мільйонів людей в Євразії послуговуються кирилицею як національним алфавітом.

Вийшовши із родини слов'янських

мов, українська стала невід'ємною частиною всесвітнього простору та є однією з наймелодійніших мов. Мова – це наш скарб, який ми наповнюємо і трансформуємо, зберігаючи її самобутність та унікальність. Писемна та усна мова є основою нашої культурного надбання, важливою частиною ідентичності українців, ознакою нашого народу. Вона жива й розвивається впродовж тисячоліть, вбираючи в себе слова та фразеологізми всіх етносів, що проживають в Україні.

Наш спільний обов'язок не лише дбати про історико-культурну спадщину, а й забезпечувати розвиток сучасної креативної української культури.

Плекаймо і розвиваймо рідну – УКРАЇНСЬКУ МОВУ!

МОВА – це ще одна наша могутня

зброя у протистоянні ворогу, у боротьбі за довгоочікувану перемогу.

Сила мови, сила культури і незламність українського народу не залишать російському агресору ніяких шансів.

Слава українському народу – носію величної мови! СЛАВА УКРАЇНІ!

Юлія ПОДОБЕДОВА,
завідувачка бібліотекою
ВСП «Марганецький фаховий коледж
НТУ «Дніпровська політехніка»

ЗАСНОВНИК:
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідальний редактор – Тетяна ОЛЬХОВИК
Літературний редактор – Ірина СЕРОВА
Верстка та дизайн – Людмила ШИШКІНА

Адреса редакції:

03151, м. Київ,
вул. Смілянська, 11
телефон: (044) 242-35-68
факс: (044) 242-35-68
nmc.vfro@ukr.net

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №17045-5815P від 13.08.2010

Наклад – 1000 прим.
Виходить один раз на місяць
Відповідальність за зміст публікацій та достовірність інформації несуть автори.
Редакція залишає за собою право скорочувати авторські матеріали та вносити в них правки.